

**ДЖОНАТАН КЕЛЕРМАН, ФЕЙ
КЕЛЕРМАН
САНТА ФЕ
НАТЮРМОРТ**

Превод от английски: Александър Веселинов, 2005

chitanka.info

1

В късните часове на деня Дарил Две Луни и Стив Катц вечеряха в „Кафе Карма“. И този път Катц избра ресторанта. Две Луни изглежда как партньорът му бутна настрани с отвращение блюдото с екологично чисто „райско“ агнешко, гарнирано с различни зеленчуци, и бръкна в джоба си, за да извади писукащия пейджър. Някой ги търсеше.

Минаваше десет и половина. Вероятно беше пореден случай на домашно насилие в южната част. Вече пета седмица Дарил и Катц работеха в смяната за специални разследвания от четири следобед до два през нощта. Викаха ги главно враждуващи съпрузи, при нападения на банди и всевъзможни инциденти, плод на прекомерната употреба на алкохол. Всички те се случваха под Св. Михаил, линията Мейсън — Диксън, която разделяше Санта Фе и означаваше нещо повече от произволна завъртулка на картата.

До Коледа оставаха три седмици и началото на декември вещаеше мека зима с температури над четири градуса. Но преди четири дни времето рязко застудя до минус девет градуса през нощта. Снегът, паднал през тази ужасно суха година, остана бял и пухкав. Студеният въздух щипеше, а тяхната смяна си беше едно голямо замръзване.

Добре че особняците — съдържатели на „Кафе Карма“, поддържаха дупката топла. Направо гореща. Едър и висок, Дарил почти се губеше в купищата дрехи. Потеше се обилно, навлечен с черна вълнена риза и черна вратовръзка, спортно яке от черно рипсено кадифе и дебели черни габардинени панталони, ушити в Германия и наследени от баща му. Подплатеното му черно ски яке бе метнато върху ужасно боядисан на ръка стол. Не събличаше спортното яке, за да прикрива служебния си четирийсет и пети калибър в кобура от телешка кожа, закрепен под мишниците му с кръстосани през раменете ремъци. Нямаше проблем с укриването на нерегистрирания никелиран пистолет. Оръжието притискаше левия му прасец, закътано в ръчно шития кобур от слонска кожа, тип „Тони Лама“.

Катц носеше неизменното си облекло, откакто времето се влоши: мъхеста риза „Пендълтън“ на бели и кафяви карета върху бяло поло, протъркани сини джинси и черно-бели високи кецове. На стола му висеше мишосиво вълнено палто, чист „Ню Яук“. Как не му измръзваха краката в платнените кецки?

Две Луни отпи от кафето и продължи да вечеря, а Катц най-сетне напипа вече безмълвния пейджър. До витрината със сладкишите стоеше, цялата в обеци, вторачена в пространството, силно гримираната сервитьорка, която ги обслужи или поне се опита да го направи. Взе поръчката им с празни очи и отиде до машината за кафе, където прекара цели шест минути в опити да направи пяна в зеления чай на Катц. Шест и половина, за да бъдем точни: наблюдавайки я, детективите я бяха засекли.

Взираше се в пяната, все едно съдържаше някаква голяма космическа тайна.

Дарил и Катц размениха разбиращи погледи. Две Луни сподели под нос мнението си относно това, което всъщност стъкмяваха в задната стаичка. Катц засука големия си червен мустак. Този месец с наркотиците се занимаваше друг екип.

Катц разучи номера върху дисплея на пейджъра и оповести:

— Диспечерът.

Потършува известно време в друг джоб и извади малък, син мобилен телефон.

Още една прекъсната вечеря. Докато Катц се обади, Две Луни си дояде бързо. Беше си поръчал възможно най-нормалната храна в тази лудница: бургер с гъби, подправени с халепеньо^[1], домашни пържени картофи и нарязани домати, като специално уточни: никакви подправки. Така или иначе, бяха забили някакъв плевел в чинията му. Дарил ненавиждаше подправките, напомняха му фураж за добитък или нещо, намерено в гребен. Само при вида им му идеше да плюе. Махна треволяка и понечи да го увие в салфетка, но Катц го грабна и веднага го сдъвка.

Ако зависеше от Катц, щяха да са тук всяка вечер. Дарил призна, че храната е относително добра, но атмосферата... беше нещо друго. Със змийските пътечки, осеяни с речни камъчета и парчета огледални стъкълца, антивоенните петиции, накичени по ярките стени на малкото антре, помещенията с размери на клетка, пълни с кичозни мебели от

магазините за намалени стоки и натрапчиви изпарения, „Карма“ олицетворяваше това, което неговият баща — артилерийски сержант — наричаше „смахнати, хипарски, левичарски глупости“.

Някъде по пътя баща му се бе променил, но споменът за армейското възпитание го придружаваше навсякъде. Дай му бургери и прости пържени картофи на политически неутрална територия.

Катц се свърза с диспечера. Сега офисът не се помещаваше в полицейския участък на Санта Фе, а в общинската сграда на шосе Четиринайсет. Полиция, пожарна, градска и областна управа, всичко се намираще на едно място и вече не познаваше гласовете на повечето диспечери. Но този път беше различно. Катц се усмихна и поздрави:

— Здравей, Лорета. Какво става?

Лицето му придоби сериозно изражение и големият мустак, напомнящ на медна тел, клюмна.

— О... да, разбира се... Къде?... Шегуваш се!

Изключи телефона.

— Познай какво, голям Ди!

Дарил отхапа от бургера и преглътна.

— Сериен убиец?

— Почти — кимна Катц. — Само убиец. Безцеремонно убийство на „Кениън“.

Наемите по Кениън Роуд бяха ужасно високи. Намираще се източно от центъра, в историческата част на града. Тясно, листато, тихо и красиво място. Булевардът приютяваше красиви жилищни сгради, галерии и кафенета. Центърът на арт сцената в Санта Фе.

Пулсът на Дарил се ускори от четирийсет на петдесет удара.

— Частен дом, нали? Не и галерия по това време.

— О, галерия, амиго — въздъхна Катц и навлече мишосивото си палто. — При това сериозна галерия. Жертвата е Лари Олафсон.

[1] Халепеньо — мексиканска сушена люта чушка. — Б.пр. ↑

2

Напъхал ръце в ръкавици от еленова кожа, Две Луни стискаше волана, докато се спускаше по „Пасео де Пералта“, главната улица около центъра на града. Преспи сняг покриваха клоните на пионовия бор и хвойновите храсти, но пътят беше чист. До Коледа оставаха три седмици и по покривите на целия град вече висяха популярните лампички с мътно, червеникавокафяво сияние. По традиция разноцветни светлинки обрамчваха дърветата в центъра. Оставаше достатъчно време и Дарил възнамеряваше — стига да му се отдаде възможност — да си вземе свободен ден и да се разходи по магазините, за да купи подаръци за Кристин и момичетата.

И сега това.

Не на друг, а на него да му се случи.

Преди десет години Лорънс Леонард Олафсон връхлетя Санта Фе, подобно на онези внезапни бури, които разкъсват следобедното небе и наелектризират пустинния въздух.

За разлика от летния порой Олафсон се задържа.

Син на учител и библиотекарка, той учил в „Принстън“ със стипендия и се дипломирал с бакалавърска степен по финанси и втора специалност — история на изкуствата. Изненадва всички с отказа си от Уолстрийт и започва нископлатена работа в „Сотби“, обслужвайки надменен специалист по американско изобразително изкуство. След като научава какво се продава и какво не, осъзнава, че за някои колекционерството е болест, а за други отчаян опит за социално изкачване. Целува задници, носи кафе, създава полезни приятелства и се издига много бързо. Подир три години вече оглавява отдел. След още една от „Кристис“ му правят по-добро предложение и той откъква рояк заможни клиенти със себе си. Още шестнайсет месеца и вече управлява първокласна галерия в Горен Медисън. Продава европейски и американски художници. Създава солидни връзки.

До трийсетата си година притежава свое място в сградата „Фулър“ на булевард „Уест“ номер петдесет и седем — висок, слабо

осветен подземен склад. Търгува със Синтър Сарджънтс, Хасамс, Фризекес, Хедес и от треторазредни фламандски флорелисти^[1] до стария Моне и до незначително по-новия Моне с претенции да е старият Моне.

След три години предприема втората си авантюра: „Олафсон Юг“ на Двайсет и първа улица в Челси, официално оповестено на страниците на „Войс“ като соаре. На откриването под звуците на „Лу Рийд“ присъстват гости — главно европейски боклуци с хлътнали очи, амбициозни гимназисти, новозабогатели уебмастъри, наддаващи за съвременни *картини*, последен писък на модата.

Ръководейки двете галерии с лекота, Олафсон натрупва богатство, жени се за корпоративна адвокатка, раждат им се две деца и купува десетстаен апартамент с изглед към парка на Пета и Седемдесет и девета улица.

Създава още повече връзки.

Изключение правят само няколко неприятни случки: трите картини на Алфред Йосемит, продадени на наследник на банкерска фамилия от Мюнхен. Впоследствие се оказва, че творбите са дело на по-слаб художник — най-близкото предположение на експертите е Херман Херцог. Друг подобен инцидент е неподписаната градинска сцена на Ричард Милър. Открита е при разпродажба на имот в Индианаполис и за една вечер отива при фармацевтичен наследник от Чикаго, който я поставя с огромна гордост в кралския си апартамент на Мичиган авеню. В крайна сметка произходът ѝ не е разобличен.

През годините го съпътстват още няколко неприятни събития, но всяко от тях е умело потулено пред медиите, защото и самите купувачи не желаят да изглеждат глупаво. Освен това Олафсон бързо взема картините обратно и възстановява заплатените суми, поднася най-искрените си извинения и признава честно грешката си.

Всичко върви по мед и масло, докато средната възраст не пуска корени — време, когато всеки, който се е смятал за някой в Ню Йорк, преминава през някакъв вид преобръщаща живота, идеалистично изкривена, духовна промяна. И така, на четирийсет и осем Олафсон се оказва разведен, отчужден от децата си, неуморим и готов да покорява нови хоризонти. Жадува за нещо по-спокойно и въпреки че никога не изоставя Ню Йорк, копнее за ярък контраст на нюйоркския ритъм на живот. А в Хамптън това не се случва.

Като всяка сериозна личност на изкуството, той прекарва известно време в Санта Фе, разглежда, пазарува и вечеря в „Джеронимо“. Купува няколко незначителни творби на О'Кийфс и Хенинг, които продава за дни. Наслаждава се на храната, на атмосферата и на слънчевата светлина, но оплаква липсата на наистина добър хотел.

Би било хубаво да си има собствено местенце. Изгодните цени на недвижимите имоти предрешават сделката. За една трета от стойността на апартамента си има възможност да се сдобие с имот.

Купува в Лас Каминитас, северно от Тескю, петстотин и четирийсет квадратни метра купчина кирпич на пет акра със зле поддържан ландшафт и гледка от покрива към Колорадо. Украсява всичките тринайсет стаи с финес. Заема се да запълни покритите с фина мазилка стени с творби на изкуството: няколко Таоса, две картини на О'Кийфи, купени в Кънектикът, за да накара завистниците да оплезят език. Ориентира се основно към нова насока: неутвърдени съвременни югозападни художници и скулптори, които биха продали душите си, за да получат шанс за изява.

Стратегическите дарения на правилно подбрани благотворителни организации, комбинирани с пищни приеми в имението, бетонират социалното му положение. След години той е приет.

Физическото му присъствие също си казва думата. Още от гимназията Олафсон знае, че фигурата и гръмливият му глас са божи дар и умело ги използва.

Метър и деветдесет, строен, широкоплещест, той минава за красавец. Дори и сега, когато косата му се свежда до бял бретон и конска опашка, все още представлява внушителна гледка. Късо подстриганата снежнобяла брада му придава вид на изключително самоуверена личност.

При откриването на сезона в операта се движи сред богатшите в черен копринен костюм, бяла копринена риза без яка, закопчана на врата с тюркоазно копче, ръчно изработено сабо от щраусова кожа на бос крак и с млада брюнетка под ръка. Макар според мълвата това да е преструвка. Носят се слухове, че търговецът на изкуството предпочита за компания жилави младежи, които наема за поддръжка на имението.

Санта Фе открай време е либерален град в консервативен щат и Олафсон пасва идеално. Хвърля пари за различни каузи — някои популярни, други по-малко. Напоследък преобладават по-малко популярните. Олафсон стига до вестниците, след като се присъединява към борда на природозащитна група, наречена „Горски рай“, и подхваща серия съдебни дела срещу дребни фермери, използвали федерални земи за пасбища.

По-специално последното предизвиква много остри реакции. Вестниците публикуват няколко сърцераздирателни статии в стил „мама и татко се мъчат да свържат двата края“. Питат го как ще коментира и Олафсон се показва арогантен и несимпатичен.

Стив Катц разказа историята, докато с Две Луни пътуваха към местопрестъплението.

— Да, спомням си — кимна Дарил. — И аз бих се ядосал.

Катц се изсмя.

— Никакво преклонение пред светостта на земята, нали, вожде?

Дарил посочи хоризонта през стъклото.

— Земята ми изглежда наред, равине. Аз симпатизирам на обикновените хора, които си изкарват хляба с труд.

— Мислиш, че Олафсон не е забогатял с труд ли? — подкачи го Катц.

— Няма значение какво мисля аз или какво мислиш ти. — Две Луни изсумтя. — Нашата работа е да разберем кой е размазал главата му.

* * *

„Олафсон югозапад“ се намираше на върха на стръмен участък в горния край на Каньона, достатъчно далеч от чревоугодническите аромати, които идваха от „Джеронимо“, от открития паркинг „Ти плащаш“, стопанисван от градската управа, стремяща се да извлече изгода от високопроходимите возила на туристите. Дървета засенчваха големия имот с чакълени пътеки, фонтан и ръчно направена медна порта. В задната част се издигаше кирпичена постройка за гости, в момента тъмна и заключена, а никой не бе в състояние да осведоми Две Луни и Катц дали изобщо е обитавана.

Галерията се състоеше от четири варосани крила и голямо странично помещение, пълно с картини и рисунки, натрупани по вертикално разположени лавици — изглежда, наброяваха стотици произведения на изкуството.

Детективите се отдръпнаха. Всички тези бледи покрития, избелелите подове, халогенните лампи, ръчно изсечените греди на тавана създаваха странна псевдодневна светлина. Катц усети как зениците му се свиват. Очите го заболяха. Нямаше смисъл да оглеждат. Основната атракция се намираше в стая номер две. Тялото лежеше върху избелелия чамов под там, където беше паднало.

Голям, гаден натюрморт.

Дари Олафсон лежеше по корем — лявата ръка подгъната под него, а дясната — скосена, с разтворени пръсти. На ръката му имаше два пръстена — диамантен и сапфирен; прелестен златен часовник „Бреге“ украсяваше китката му. Олафсон беше облечен във вълнена кремава блуза, жилетка от телешка кожа в бледокарамелено и черни памучни панталони. Кръвта, пропила в дрехите, се стичаше бавно на пода. Беше обут в мокасини от еленова кожа.

На около метър се издигаше скулптура: огромен хромиран винт върху черна дървена основа. Катц погледна табелата: „Упорство“, скулптор Майлс Д’Анджело. Имаше още две творби от същия тип: масивна отвертка и болт с размерите на гума за камион. Зад тях стоеше празен пиедестал „Сила“.

Бившата жена на Катц се смяташе за скулптор. От доста време не бе говорил с Валъри или с някой от приятелите ѝ, но не си спомняше да е чувал за Д’Анджело.

С Дарил се доближиха до тялото и огледаха някогашния тил на Лари Олафсон. Жълто-кафявата плешива кожа се бе превърнала на каша; кръв и мозъчна маса образуваха коричка върху белия бретон и опашката; косата, сплъстена, бе станала тъмноредна — кърваво кърносване. Няколко петънца кръв под формата на светли пръски обагряха стената вдясно на Олафсон. Сериозен удар. Въздухът беше меденожълт.

Недокоснатите бижута на Олафсон поставиха варианта за обир под съмнение. Впоследствие Катц се упрекна за ограниченото си мислене. Олафсон се занимаваше с ценни творби на изкуството. Съществуваха всякакви обири.

Онзи грозен пиедестал...

Съдебният следовател, доктор Руиз, забил термометър в черния дроб, погледна детективите, прибра инструмента си и изследва раната.

— Максимум два-три часа.

Две Луни се обърна към униформената полицайка, която ги посрещна. Допреди по-малко от година Деби Сантана работеше като секретарка в Лос Аламос, а сега служеше в управлението. Това беше първият ѝ смъртен случай, но тя изглеждаше добре. Май общуването с ядрени „неща“ е по-страшно. Дарил попита кой се е обадил.

— Помощникът на Олафсон — докладва Деби. — Наминал преди около час да вземе шефа. Олафсон явно е работил до късно, имал среща с клиент. С помощника щели да вечерят в „Остерия“ в десет.

— Клиентът има ли си име?

Деби поклати глава.

— Рийд казва, че не знае. Доста е истеричен. Не спира да плаче. Твърди, че заварил вратата заключена, използвал ключа си и извикал името на Олафсон. Не получил отговор, влязъл и го открил. Няма следи от взлом. Това потвърждава историята му.

— Къде е сега Рийд?

— В патрулката. Рандолф Лоринг е при него.

— Значи се е случило между осем и десет — заключи Катц.

— Приблизително — кимна доктор Руиз. — Прибави още малко — към седем и трийсет.

Две Луни излезе от стаята и се върна след момент.

— На вратата пише, че галерията работи до шест. Явно Олафсон е смятал клиента за много важен, щом е останал още два часа.

— Или са го изнудвали — предположи Катц.

— Във всеки случай, ако е ставало въпрос за сериозна сума, той е щял да остане колкото е необходимо. — Дарил прехапа силно долната си устна. — Този тип е обичал парите си.

Враждебността в забележката му прозвуча неуместно. Сантана и Руиз се вторачиха в Две Луни. Той пренебрегна критичните погледи и започна да проверява картините по стената — поредица от синьо-сиви абстракции.

— Какво мислиш за тези, Стив?

— Стават — прецени Катц. Все още стоеше коленичил до тялото. Враждебността на партньора му го изненада малко, но не го шокира. През последните няколко дни Дарил беше кисел. Щеше да му мине. Винаги ставаше така.

Поразпита доктор Руиз за кървавите петна.

— Не съм експерт, но в никоя от другите стаи няма кръв. Очевидно е бил повален тук. Ударен е директно през тила, малко вдясно. Ударът, изглежда, е един. Не виждам следи от борба. Халосали са го и се е свлякъл.

— Той е висок мъж. Ударът отгоре или отдолу е бил? — продължи да разпитва Катц.

— По-скоро директно напред.

— Значи говорим за друг едър мъж.

— Звучи логично — съгласи се Руиз. — Но ще ви кажа повече, когато го отворя.

— Някакви предположения за оръжието?

Руиз се замисли за момент.

— На този етап говорим за тежък предмет със заоблени краища. — Лекарят коленичи до Катц и посочи раната. — Вижте тук. Една вдлъбнатина, но много дълбока. Черепът е разбит. Видимо няма малки частици, характерни при удар с остър инструмент. Няма и порезни рани. Каквото и да е било, поразило е относително голяма площ и е набувало парчетата в мозъка. Сериозна тежест.

— Като стоманен лост например?

— По-голямо. Става въпрос за огромна сила.

— Много гняв — подхвърли Дарил.

Руиз се изправи и се протегна. Докосна коляното си и потрепна.

— Боли? А, докторе?

— Старост — нерадост.

Катц се усмихна и посочи с глава празния пиедестал.

— Видях — каза Руиз. — Възможно е. Ако тежи колкото другите.

— Би било трудно да се отнесе нещо толкова тежко. А и няма кървава следа.

— Ако предметът е хромиран, има малка вероятност кръвта да е полепнала — уточни Руиз. — Или се е стекла след удара. Трети вариант е убиецът да я е забърсал и да е взел играчката.

— Сувенир, а? — усмихна се мрачно Дарил.

— Може да е любител на изкуството — влезе в тона му Руиз.

— Или силно развълнуван под влияние на адреналина я е взел, за да я хвърли някъде наблизно — предположи Дарил и си погледна часовника. — Време е да поогледаме.

— Навън е доста тъмно, а до къщата за гости едва ли има външно осветление — предупреди Катц.

— Няма проблеми — успокои го Две Луни. Ще заградим целия имот, ще си намерим нощни прожектори и ще блокираме района нагоре по Каньона.

Руиз се изхили.

— В такъв случай е най-добре да свършите рано.

Катц забеляза многозначителната му усмивка — изглежда, Дейвид Руиз така изразяваше отношението си, докато работеше по някой труп. Дребен, закръглен, високоинтелигентен мъж, той бе роден в Испания, син на зидаро-мазач, ала не само беше завършил УНМ^[2] със стипендия, но и защитил докторска степен от „Джон Хопкинс“ и специализирал съдебна медицина в нюйоркска болница, а после две години бе работил в нюйоркския офис за съдебна медицина на доктор Майкъл Бейдър. Дватамата с Катц редовно си разказваха нюйоркски бойни истории. Службата в Санта Фе върна Руиз у дома. Живееше извън града близо до Галистео, в ранчо с коне, крави, кучета, котки и две лами. Жена му обичаше животните и се грижеше за цял куп деца.

— Най-късно до девет — продължи Руиз. — Тогава започват да идват туристите. Ако блокирате Каньона, ще се превърнете в спънка за народа.

— А аз си седя тук и си мисля, че съм слуга на народа — изкоментира лаконично Две Луни.

— По-добре помислете върху думите ми — натърти Руиз. — Допреди няколко часа Олафсон беше важна личност. Сега *той* е неудобство.

Детективите повикаха техници да свалят отпечатъците от галерията и страничния офис на Олафсон. Тутакси се появиха купища скрити следи — нещо почти толкова лошо, колкото и празен екран. След като фотографираха всичко, те нахлузиха ръкавици и провериха

бюрото на „търговеца на изкуство“. В едно от горните чекмеджета Катц откри органайзера на Олафсон. Бъкаше от имена. Разпозна някои, включително и на Валъри. Изненада се. Доколкото знаеше, тя се беше отказала от мечтите си да твори изкуство. Задоволи се да работи в галерията на Сара Леви в центъра и да продава ценни гърнчарски изделия на индианците пуебло^[3].

„Те притежават истински талант, Стив — увери го тя при една от срещите им. — Поне имам достатъчно ум в главата, за да правя разлика.“

На Катц му се стори, че забеляза сълзи в очите ѝ. Дали пък не грешеше? Ставаше ли въпрос за Валъри, той бе бъркал многократно.

Провери ръкавиците си за дупчици и гънки и продължи да преглежда имената в органайзера.

Две Луни каза:

— Твърде много джунджурии. И това ще е едно от тях. Да му сложим етикет и да го приберем в торбата. Ще го прегледаме по-късно. Междувременно, какво ще кажеш да навестим помощника?

Сами Рийд, двамайт и четири годишен, деликатен, чернокож, продължаваше да ридае.

— Не мога да повярвам, просто не мога да повярвам!

Помоли да излезе от колата, за да се поразтъпче, и детективите му позволиха. Рийд носеше твърде голямо вълнено палто с черна кадифена яка. Дрехата изглеждаше доста качествена. Беше обут в черни джинси и черен „Док Мартинс“. Диамантена обеца красеше дясното му ухо. Докато разкършваше ръце и крака, те огледаха телосложението му.

Метър и седемдесет и пет с обувките, някъде към петдесет и пет килограма.

Отново в колата, Две Луни и Катц седнаха от двете му страни на задната седалка. Парното боботеше и неравномерно прекъсваше, а температурата варираше от студено до поносимо. Рийд подсмръкна и отрече да знае с кого е щял да се среща по-късно Лари. Олафсон не обсъждал бизнеса си с него. Задълженията на помощника се свеждали до поддържането на имението подредено и чисто, да приготвя леки

закуски, да се грижи за изкуственото езеро, басейна и руската хрътка на Лари.

— Това ще разбие сърцето й. Ще я съкруши! — И за да покаже нагледно, той приплака отново.

Дарил му подаде кърпичка.

— Кучето?

— Анастасия. Тя е на шест. Борзоите не живеят толкова дълго. А и сега, когато Лари си отиде... направо не вярвам, че току-що го изрекох. *Отиде си!* О, боже мой!

— Сещаш ли се кой би го направил?

— Не — отвърна Рийд. — Абсолютно не. Лари беше много обичан.

— Популярен, а?

— Повече от популярен. Много обичан.

— И все пак — продължи Катц — понякога попадаш на трудни хора.

— Ако Лари е попадал на такива хора, аз не знам.

— Не обсъждаше бизнеса си с вас, така ли?

— Не — за пореден път отрече Рийд. — Това не беше моята роля.

— Кой работи в галерията?

— Само Лари и една асистентка. Лари се опитваше да рационализира процеса.

— Финансови проблеми?

— Не, разбира се, не — преглътна тежко Рийд. — Поне аз не знаех за такива, а и не изглеждаше Лари да се притеснява за подобно нещо. Точно обратното. Говореше, че иска да купува още земя. Значи трябва да се е справял добре.

— Земя? Къде?

Рийд поклати глава.

— Как се казва асистентката? — попита Дарил.

— Самър Райли.

Катц си спомни името от органайзера.

— Къде живее?

— В къщата за гости, отзад.

Детективите се умълчаха. Питаха се какво ли се крие зад вратата на къщата за гости.

— В течение ли сте дали Лари е получавал заплахи? — продължи с въпросите Дарил.

Рийд поклати глава.

— Затваряне на телефона, странни писма или нещо от сорта?

Последваха още три поклатания.

— Нещо извън границата на нормалното? Особено последните няколко седмици? — настоя Катц.

— Нищо — повтори Рийд. — Лари водеше спокоен живот.

— Спокоен? — учуди се Две Луни.

— Имам предвид в сравнение с Ню Йорк — уточни Рийд. — Обожаваше Санта Фе. Веднъж сподели, че първоначално смятал да прекара тук само няколко месеца, но толкова обикнал мястото, та решил да го направи своя главна резиденция. Дори спомена нещо за затваряне на една от нюйоркските галерии.

— Коя? — осведоми се Катц.

— Имаше две, нали?

— Да — кимна Рийд. — Онази в Челси.

— На Двайсет и първа западна улица, за съвременно изкуство — издекламира Катц.

Изненадан, Рийд ококори очи.

— Били сте там?

— Преди живеех в Ню Йорк. Значи господин Олафсон е смятал да ограничи бизнеса.

— Не съм сигурен, но го спомена.

— Кога?

— Хъм... преди месец може би.

— В какъв контекст?

— Контекст?

— Обикновено не е обсъждал бизнеса си с вас.

— О! — възкликна Рийд. — Това не беше бизнес. По-скоро... Лари беше в добро настроение, един вид... разговорлив... размишляваше върху живота. Бяхме излезли на портала — през нощта. Времето беше още топло.

— Да, преди месец — прецени Две Луни. *По-скоро преди век, броено в зимни часове.*

— Докъде бях стигнал? — попита Рийд.

— До портала — подсказа му Катц.

— А, да — въздъхна Рийд. — Порталът. Лари чакаше вечерята. Бях стотвил камбола в маслинов сос и паста с шамфъстък. Сервирах му, а той ме помоли да я споделя с него. Беше дълъг ден. Анастасия имаше стомашни проблеми. Лари каза, че заслужавам почивка. Седнах, той ми наля вино и поприказвахме. — Рийд въздъхна повторно. — Нощта беше много ясна. Всички тези звезди. Лари сподели, че се чувства одухотворен; никога не бил изпитвал такова нещо на изток. — Устните на младежа потрепериха. — А сега — *това*. Не мога да повярвам...

— Да затвори галерия — прекъсна излиянията му Катц. — Какво би означавало за творците, които е представял?

Рийд опита да свие рамене, положението му на пълнеж в детективски сандвич затрудни движенията му.

— Сигурно са щели да намерят друго поле за изява.

— Освен онези, които не биха успели — обърна му внимание Катц. — Така е в света на изкуството, нали? Отличници срещу средни студенти. Някои са щели да останат без възможност за изява.

Рийд се втренчи в него.

— Предполагам.

— Вие творец ли сте?

— Не, в никакъв случай. Не ме бива да тегля дори права линия. Аз съм готвач. В КИА — Кулинарен институт в Хъдсън Вали — учих за главен готвач, но в повечето случаи се реализирах като обикновен готвач. Всъщност в „Ле Бернардин“ и други подобни места се занимавах с мръсната работа в кухнята срещу минимална надница. Затова, щом Лари ми предложи работа в Санта Фе, се *вкопчих* в тази възможност.

— Как ви откри господин Олафсон?

— Работех на дневна надница във фирма за кетъринг, много търсена фирма за кетъринг; мога да ви разправам доста истории... Както и да е, Лари организира сутрешно неделно парти в галерията. Допаднал съм, предполагам, на гостите. Пушеният ананас и скаридите, подправени с хабанеро^[4], също допринесоха. Той каза, че е харесал как съм се държал.

— Откога работите за него?

— Три месеца.

— Допадеше ли ви?

— Беше рай. — Рийд избухна в сълзи и задържа дъха си достатъчно дълго, за да помоли за още една кърпичка.

Следващият половинчасов разпит се оказа непродуктивен. Рийд отрече да е имал лична връзка с шефа си, но не звучеше убедително. Катц улови многозначителния поглед на Две Луни над главата на помощника.

Пусни го в системата, преди да му разрешим да си ходи.

Не очакваха кой знае какво.

Не се изненадаха, че в отговор на запитването им за предишни арести „слугинчето“ се оказа чисто. Единственото провинение на младежа беше глоба за превишена скорост отпреди два месеца на магистрала Двайсет и пет, на изхода на Албакърки. С момчешкото си телосложение Рийд би успял да удари Олафсон в тила само ако се покатери на стълба. Да не говорим да удържи голям заоблен инструмент.

Беше време да пристъпят към търсенето на *това*.

Вероятно щеше да е поредната задънена улица.

Още час и половина Катц и Две Луни контролираха монтирането на кордона на нощните прожектори. Трима униформени полицаи и двама техници им помогнаха да претърсят имота. Голяма част от служителите на Полицейското управление на Санта Фе се намираха на обекта. За всичките униформени това беше първо убийство и никой не искаше да сгафи.

Разбиха вратата на къщата за гости. Не откриха тяло, а само разхвърляно едностайно студио: лични вещи на Самър Райли; малко трева и бонг в чекмедже на нощното шкафче; статив и кутия с бои в кухнята. По стената бяха подпрени купчина наистина слаби, зле нарисувани — по-скоро намацани — маслени картини на отблъскващи, грозни жени. На леглото ѝ имаше купчина мръсни дрехи.

В органаизера на Олафсон Две Луни откри номера на мобилния на Самър Райли. Обади се, но се включи гласова поща. С присъщата си деликатност той ѝ остави съобщение да се прибере вкъщи, защото шефът ѝ е мъртъв.

Оръжието на убийството откри Катц. Смъртоносният инструмент си лежеше спокойно под пълзящата хвойна встрани от

пътеката към къщата за гости.

Не личеше опит за прикриване на следите. Нещото се беше изтърколило в ниската част на градината.

Голям, хромиран чук с овален бойник с размери на мотоциклетен двигател. Личаха бледи розови линии — както бе предвидил Руиз — и няколко парченца мозък по бойника. Широката заоблена повърхност съвпаднаше с описанието на доктора.

Трима техници се измъчиха, докато приберат и маркират чука — огромен и тежък; някъде към двайсет и пет — трийсет килограма. Следователно лошият е много силен, дори ако се вземе предвид притокът на адреналин.

— Убит от изкуството — обобщи Дарил. — Нямахте ли някакъв тип, художник, който беше казал, че целта на живота му е да създаде картина, която, ако я погледнеш, умираш?

— Никога не съм чувал.

— Научих го в клас. Имаше странно име — Ман Еди-кой си.

— Ман Рей?

— Точно този.

— Учил си изкуство? — изуми се Катц.

— История на изкуството — уточни Дарил. — В колежа. Защото беше лесно.

— Научи ли нещо?

— Че харесвам хубавите неща точно колкото и всеки друг човек. Но да го изучавам, както се учи химия или нещо сериозно, е просто абсурдно.

— Това е като всичко останало. Господ ни дава хубавите неща, а ние ги усложняваме — философски заключи Катц.

Дарил го стрелна с поглед.

— Сега и набожен ли стана?

— Говорех... метафорично.

— Ааа! — възкликна Дарил. — Тази нощ голямата метафора вече „тропа по вратите на Ада“. Някакви идеи?

— Да проверим дома му — веднага откликна Катц. — Да намерим телефонните му записи, да се свържем със Самър Райли и да разберем какво знае. Да говорим с бившата му жена в Ню Йорк или където и да се намира. Да научим повече за бизнеса му и за историята

с „Горски рай“. Ще е интересно да разберем какво имат да кажат осъдените собственици на земя.

— Звучи като изчерпателен план, Стив.

Тръгнаха към колата.

Дарил каза:

— Както го виждам аз, май ще търсим враговете му все на подходящи места. Нещо ми подсказва, че ще бъдем много заети.

— Вижте кой е тук — подвикна един от униформените точно преди да потеглят.

Светлините блеснаха и после се изгубиха, докато патрулката се изкачваше нагоре. Началник Шърли Бейкън слезе от колата. Беше облечена в плетен морскосин костюм — сако и панталон — под дълго, черно кожено палто с къс косъм. Тъмната ѝ коса, хваната на върха на главата, се развяваше; никой в участъка не я бе виждал толкова много гримирана.

Беше дребна, с открито лице, четирийсет и осем годишна, бивша учителка. Дъщеря на областен шериф и сестра на щатско ченге — шериф и затворнически инспектор — първоначално тя свиреше на цигулка, а впоследствие даваше уроци по музика. Работеше като секретарка в операта и се надяваше на нещо повече, но на трийсет и пет години една счупена ръка я отведе в отдела — пак като секретарка. Едно събитие повличаше друго и накрая тя постъпи в Полицейското управление на Санта Фе. Доказа се като умен и кадърен служител. Издигаше се бързо и миналата година стана началник на управлението. Отнасяше се към служителите си с уважение, уреди ползване на патрулните коли за лични нужди до шейсет мили; успя да повиши заплатите в ера на бюджетни съкращения. Никой не оспорваше правата ѝ, никой не мислеше за пола ѝ.

Тя тръгна направо към тях.

— Дарил, Стив.

— От парти ли, шефе? — попита Дарил.

— За набиране на средства. Организира го Индианската фондация за изкуства и се състоя в къщата на доктор и госпожа Хаскел, нагоре по Околовръстното шосе. Какво става тук?

Докато ѝ разказваха, изражението ѝ непрекъснато се сменяше.

— Това може да се развие в какви ли не посоки. Аз ще се оправя с вестниците. Дръжте ме в течение.

След минути заместникът на шефката Лон Магуайър слезе от личния си пикап. Скоро към бъркотията се присъедини и лейтенант Алмодовар.

Шефовете не направиха никакви предложения, но пък нито проявиха нетърпение, нито отправиха критики. През трите години на работата си в управлението на Катц му правеше впечатление, че тук не злословят и потискат гнева си — все прелести, с които се беше сблъсквал в Ню Йорк. Но пък седмично нюйоркският полицейски департамент се справяше с повече убийства, отколкото бе видял тук за три години.

Началник Бейкън махна и се обърна.

— Обратно на партито ли, шефе? — попита Катц.

— В никакъв случай. По-скучно не можеше да бъде — подвикна тя, докато се отдалечаваше. — Само че следващия път ми дайте по-прости причини за извинение.

В два и петдесет и три след полунощ, почти час подир края на смяната, вече се готвеха да напуснат къщата на Олафсон, но в далечния край на кордона забелязаха прилична на вид млада двойка — разговаряха с полицай Рандолф Лоринг.

Катц и Две Луни се отправиха към тях.

— Това е госпожица Райли. Тя живее отзад — обясни Лоринг.

Самър Райли имаше гарвановочерна коса и кожа като слонова кост. Обемистото ѝ ски яке ни най-малко не прикриваше заоблените ѝ форми. Големите ѝ сини очи гледаха уплашено като заек, хванат натясно. Катц ѝ даде по-малко от трийсет години. Придружаваше я добре облечен, висок, мургав красавец, тип латинолюбовник. Светлокафявата му къдрава коса до под раменете обрамчваше бледо, кокалесто лице. Беше точно толкова уплашен.

Катц си помисли: „Става за реклама на Калвин Клайн. Дори страхът. *Особено* страхът“. Самър Райли не беше получила съобщението на Две Луни. Точно се връщаше от среща. Дарил ѝ обясни нещата по същия директен и откровен начин, както ги обясни на машината. Тя се срина в ръцете на младия мъж. Той я задържа. Изглеждаше неловко. Погали косата ѝ с жизнеността на робот. Казваше се Кайли Моралес. Възпитаник на УНМ, специалност танци.

Работеше почасово във „Фламенко шоу“ в Радисън. В момента ползваше принудителен отпуск до пролетта. Катц беше гледал шоуто. Бе се разположил сам в дъното на помещението, леко встрани от останалата публика със средна възраст шейсет и пет, и си бе позволил малък джин с тоник. Представлението го изненада приятно. Добри танцьори, добри китари. Сподели впечатлението си с Кайли Моралес.

— Благодаря — отвърна безчувствено танцьорът.

— Какво ще кажете да поговорим с вас поотделно? — попита Катц.

Моралес се съгласи, без да се суети.

Дарил преведе Самър Райли през кордона до къщата за гости. Катц остана с Моралес.

Моралес излизал със Самър за втори път. Срещнал я в бар на Сан Франциско стрийт и решил, че е готина. Няма представа кой е Лорънс Олафсон и знаел по-малко от нищо за изкуството.

— Втора среща значи — изсумтя Катц.

— На първата само пийнахме по няколко питиета — уточни Моралес.

— А тази вечер?

— Ходихме на кино в Де Варгас Сентър. Гледахме „Остин Пауърс“.

— Комедия?

— Да. — Моралес дори не се опита да се престори. Беше танцьор, не актьор.

— После какво?

— После си взехме пица. И тръгнахме за насам.

— За пръв път в нейното местенце?

— Трябваше да бъде — пророни със съжаление той.

„Кофти късмет — помисли си Катц. — Всякаква възможност за секс разбита на парчета от гадория, каквото е убийството.“

Разпита Моралес още малко. Прецени, че не е много умен. Просто е попаднал на неподходящото място в неподходящото време.

— Добре, свободен си. Можеш да си вървиш.

— Ами Самър... Дали пък като свърши с вас, момчета, няма да може да се помотаем — смотолеви Моралес.

— Пробвай се и изчакай — подхвърли Катц, потупвайки по преградната лента. — Но от опит ти казвам, приятелю, ще стане доста

студено.

Накрая Моралес реши да се изниже. Катц отиде при Две Луни и Самър Райли в едностайната къща за гости. Към предишния безпорядък беше добавен слой пудра за отпечатъци. Момичето си бършеше сълзите. Трудно беше да се определи защо: заради ситуацията или заради Дарил, или и двете.

— Госпожица Райли не познава никой, който би искал да нарани господин Олафсон — оповести Дарил.

— Той беше чудесен — подсмръкна Самър.

Дарил не реагира и тя продължи:

— Както отбелязах, налага се да проверите за липсващи творби.

— Обир? — изрече Дарил с равен глас.

— Искам да кажа, че мисля, че е възможно — припряно обясни тя. — Лари е най-големият търговец в Санта Фе. В галерията има някои наистина скъпи картини.

— О'Кийфи?

— Не, сега не — зае отбранителна позиция Самър. — Но сме продавали от тях в миналото. Няколко от тях.

— А какво е скъпо сега?

— Има един прелестен индианец на Шарп, няколко картини на Бернингхаус и една на Гомес Хил. Може би нищо не ви говорят, но това са много ценни творби.

— Шарп и Бернингхаус са таос^[5] майстори, но не съм чувал Хил да е рисувал Ню Мексико — парира я Катц.

Самър отметна глава назад, все едно компетентността му я беше обидила.

— Наистина не е. Това е калифорнийска сцена.

— А?!

— Без да са френски импресионизъм, са доста скъпи — шестцифрена сума за всяка.

— И той ги държеше в галерията?

— Освен тези, които носи вкъщи — продължи Самър в сегашно време.

— За собствено ползване?

— Сменя картините в къщата си. Поначало той обича изкуството и му харесва да ги показва на гостите си.

— Образци — измърмори Катц.

Младата жена го изгледа, сякаш е изрекъл вулгарност.

— Къде в галерията се съхраняват тези шедьоври? — попита Дарил.

— При другите картини. В склада. Има специална ключалка и аларма. Само Лари знае комбинацията — обясни Самър.

— Имате предвид задната стая? Онази с вертикалните лавици? — уточни Две Луни.

Самър кимна.

Детективите бяха влезли направо. Намериха вратата отворена. Катц си даде сметка, че дори не е забелязал ключалката.

— Къде е описът на произведенията?

— В компютъра на Лари. Аз имам втори екземпляр, за всеки случай. Много съм добра в организациите. Затова Лари ме харесва — похвали се Самър.

Състоянието на стаята говореше друго, но кой знае.

Катц се замисли: „Не си е направила труда да почисти, преди да доведе Кайли Моралес. Вероятно неговите и нейните планове са били различни“.

Попита я за танцьора. Разказът ѝ съвпадна с всеки детайл на Моралес, но тя беше по-подробна: вторият филм за Остин Пауърс.

— Значи вие и Кайли се бяхте запътили насам? — поинтересува се Катц.

— Изпращаше ме до вкъщи. — Отметна косата си и се изчерви. — Тъй или иначе, нямаше да го видя повече.

— Кофти среща?

— Скучна. Не е много умен.

Гласът ѝ прозвуча металически. Щеше да е грубичко.

— Скулпторът, изработил чука — Майлс Д'Анджело — какво ще ми кажете за него? — върна я към изкуството Катц.

— За Майлс? Той е на осемдесет и три и живее в Тоскана.

— Господин Олафсон имал ли е някакви спорове с него?

— С Майлс? — Самър се подсмихна. — Той е най-нежният мъж на света. Обичаше Лари.

— Налага се да хвърлим един поглед на описа ви — намеси се Две Луни.

— Разбира се — откликна Самър. — В галерията е. В бюрото на Лари.

Детективите не бяха видели такова нещо.

Върнаха се в „Олафсон югозапад“, където младата жена им показва чекмеджето. Дарил сложи ръкавици и го отвори.

Там намериха документи, но не и опис.

— Няма го — констатира Райли. — Би трябвало да е тук.

[1] Флорелист — художник, който рисува цветя. — Б.пр. ↑

[2] УНМ — Университет на Ню Мексико. — Б.пр. ↑

[3] Пуебло (исп.) — мексикански индианци (или техните селища), населяващи западната част на Ню Мексико и североизточната част на Аризона. — Б.пр. ↑

[4] Хабанеро — силно люта тропическа чушка. — Б.пр. ↑

[5] Таос — мексикански индианци, населяващи североизточната част на Санта Фе. — Б.пр. ↑

3

В три и десет през нощта Катц караше „Краун Виктория“-та, а Две Луни седеше безмълвен до него. Движеха се на север по Бишъл Лодж Роуд към Тескю. Дърветата хвърляха сенки върху равния релеф. Странна смесица от имоти за отглеждане на коне, леки постройки и къщи с красиви гледки от всички размери бяха разпръснати по хълмовете около града. Населението се състоеше от кинозвезди и финансисти, които си играеха на отвеяни фермери, художници, скулптори и най-вече коняри латиноамериканци — всъщност автентичното население на Тескю. Намираха се и откровено странни самотници, които се спотайваха из пазарите на Тескю, за да си купят екологично отгледани зеленчуци и бира, само за да изчезнат за седмици.

Точно тази смесица, която Катц смяташе за бомба със закъснител. Подобно на останалата част от Санта Фе, в Тескю цареше относително спокойствие.

Небето беше осеяно със звезди, пръскащи диамантена светлина. Въздухът ухаеше на хвойна, пион и конски фъшкии. Имотът на Лорънс Олафсон се намираше край тесен черен път извън града в отдалечения, висок край на Лас Каминитас — луксозен квартал с големи, красиви кирпичени къщи мечти в парцели от пет до петнайсет акра.

Извън градския площад нямаше улично осветление и те се движеха в гъста тъмнина, с нож да я разрежеш. Дори на дълги светлини рискуваха да пропуснат адреса: малки медни цифрички върху самотен каменен стълб. Катц го подмина, върна се и продължи нагоре по стръмния път, хлъзгав от замръзналите локви. Сто и петдесет метра черен път се спускаше през коридор от покрити със сняг пиони. До третия завой не се забелязваше и следа от къщата, но появеше ли се, нямаше начин да я пропуснеш.

Три етажа със заоблени ъгли, странно оформени стени, поне половин дузина открити вътрешни дворове и още толкова покрити галерии. Бледа и монументална на фона на планината, осветена слабо

от луната, звездите и нисковолтовото осветление, сградата беше обградена с море от трева, кактусови растения, смърчове джуджета и трепетлики с изпадали листа, чиито клони се поклащаха от вятъра.

За размерите си мястото хармонираше добре със заобикалящата го среда. Издигаше се над пясък, скала и шубрак като творение на природата.

Патрулката на полицай Деби Сантана стоеше пред четворния гараж — най-ниското ниво на къщата. Паркирана перпендикулярно, блокираше две и половина гаражни врати. Катц подмина няколкото свободни метра и заедно с Две Луни слязоха от колата и стъпиха върху хрупация чакъл. Изкачиха двайсет каменни стъпала през река от храсти и се озоваха пред масивна двойна порта, издялана от много старо на вид дърво и обкована с пирони и ръчно изработени железни елементи. Над нея гравирани надпис гласеше: „Убежище“.

Дарил бутна вратата. Попаднаха в приемна зала, по-голяма от целия апартамент на Катц: каменни подове, шестметрови тавани, полилей от уникално изваяно стъкло, вероятно „Чихули“, прасковени стени с фино покритие, прелестно изкуство, прелестни мебели.

След приемната стъпка по-ниско се ширеше огромно помещение с още по-висок таван и предимно стъклени стени. На канапе с ръчно бродирана дамска седяха офицер Сантана и Сами Рийд. Рийд вече не ревеше, сега изглеждаше вцепенен.

— Хубаво местенце. Да го преобърнем! — предложи Дарил.

През следващите три часа обходиха над петстотин и четирийсет квадратни метра, научиха много за Олафсон, но нищо не им подсказа кой е евентуалният убиец.

Компания на паркирания в гаража зелен лъскав „Ягуар“ седан, правеха стар бял „Остин-Хийли“ и червена „Алфа Ромео GTV“. „Ленд Роувър“-ът на Олафсон откриха на паркинга на галерията.

Преровиха гардероби със скъпи дрехи, повечето нюйоркски марки; банкови книжки и брокерски сметки говореха, че Олафсон е повече от платежоспособен. В заключено чекмедже в прожекционната зала бяха прилежно подредени касети с порно, включително и между хомосексуалисти. В кабинет с кожени стени се помещаваше огромна библиотека, но с доста малко книги. Преобладаваха списания за

декорация и изкуство и биографии на кралски особи. Огромният бял пухкав борзой спа през цялото време.

Произведения на изкуството имаше навсякъде, твърде много, за да се възприемат при еднократно посещение. Една картина в огромната стая обаче привлече вниманието на Катц; две голи дечица танцуваха около украсен с цветя и ленти кол. Пастелните тонове напомняха на топло лято. Децата, три — петгодишни, с пухкави руси коси и дупета с трапчинки, имаха лица на херувимчета. Предвид мекушавата тема, не беше изключено да е поредният представител на плакатното изкуство, но художникът бе достатъчно способен, за да издигне картината. Катц я хареса и погледна подписа — някакъв тип на име Мишел Уиймс.

— Дали не е добре да потърсим детско порно? — попита Две Луни.

Силно изненадан, Катц потрепери. Той потърси иронията върху лицето на партньора си.

— Око на ценител — подхвърли Две Луни и се запъти към настолния компютър на Олафсон.

Включиха машината, но тя поиска парола. Детективите дори не опитаха.

Боби Боутрайт от Отдела за сексуални престъпления работеше в смяната от два до осем и половина. Справяше се с техниката не по-зле от всеки маниак на тази тема. Оставиха го да се пробва, преди да изпратят машината в щатската полицейска съдебна лаборатория на път Четиринайсет.

Занесоха компютъра заедно с принтера и захранването в приемната зала и пак се върнаха в личните покои на Лорънс Олафсон.

Под огромното легло с балдахин в царствената спалня откриха кожена папка за изрезки с издълбани мотиви на корицата. Вътре имаше статии за Олафсон.

— Какво! — смая се Дарил. — Приспивал се е с пътешествия в страната на егоцентриците?

Преобладаваха напудрени статии от списания за изкуство, описващи последните търгове, придобивки или ценоопределящи продажби на търговеца. Имаше и някои негативни статии: намеци за нечисти сделки, въпроси за автентичност. Никому не стана ясно защо ги пази.

Под папката с изрезки видяха по-малка, увита в евтин тревистозелен памучен плат. Тя съдържаше изрезки за „Горски рай“, включително отразената в новините и пресата история за осъдените от групировката дребни собственици на земя.

Барт Скагс, шейсет и осем, и неговата съпруга, шейсет и четири, били набелязани специално, защото имали финансови затруднения с отглеждането до пазарно тегло на петстотин глави говеда. Използвали проблемите им с оползотворяването на федералните пасбища в Карсън Форест като заповор срещу евентуални банкови заеми за храна, добитък и оборудване. Всяка година лихвата изляждала от седемдесет и осемте хиляди долара брутен доход трийсет и една хиляди. И все пак те успявали някак си да свържат двата края, преди „Горски рай“ да вкара Скагсови в съда, използвайки Закона за застрашените видове.

Според делото стадото на семейство Скагс нанасяло щети и излагало на риск местните гризачи, лисици, вълци и лосове. Съдията одобрил решението и наложил на двойката да намали говедата на четиристотин и дваайсет глави. Поисканото от групировката преразглеждане на случая ограничило бройката на двеста и осемдесет. След като им се наложило да преместят половината от пасбищата си на частна земя, десетократно по-скъпа, семейството затънало и останало на червено. Ликвидирали бизнеса и се пенсионирали. Сега живеели с хиляда долара месечна социална пенсия.

Семейството ми гледа добитък по тези земи от 1834 — каза Барт Скагс. — Справихме се с всевъзможни природни бедствия, за които ви идва наум, но не успяхме да се справим с радикалните природозащитници.

Ема Скагс беше описана като *твърде разстроена да коментира.*

Реакцията на член от борда на „Горски рай“ и основен ищец по делото относно загубата на семейството била непреклонна: *Земята е застрашена, а нейното благо е много над нечи индивидуални егоистични нужди — заяви Лорънс Олафсон, популярният търговец на картини, с галерии в Санта Фе и Ню Йорк. — Не можеш да забъркаш омлет, без да счупиш яйцата.*

Олафсон беше подчертал своя коментар с жълт маркер.

— Горд от себе си — заключи Дарил.

— „Благото на земята е над всичко“ — допълни Катц.

Описаха папката като доказателство и я взеха със себе си.

— „Без да счупиш яйцата“ — измърмори Две Луни на излизане от къщата. — Тази негова смяна глава...

Катц повдигна вежди. Партньорът му имаше собствен начин за изразяване.

Натовариха компютъра и личните вещи на Олафсон в багажника на колата и Катц подгръ двигателя.

— Този тип — продължи Две Луни, — в къщата му има много неща, но нещо липсва.

— Снимки на децата — подсказа Катц.

— Бинго! За бившата жена разбирам, ама децата? Нито една снимка? Сигурно не са го харесвали. Според лекаря сцената подсказвала много гняв. И аз така го видях. А какво по-гневно от семейни работи?

Катц кимна.

— Задължително трябва да открием децата. И да говорим с бившата. Преди или след като намерим Барт и Ема Скагс?

— След. По-добре утре. Тези двамата са ги метнали сериозно. Не ми се иска да ги будим в — Дарил погледна часовника си — четири и петнайсет. Работното ни време отдавна е свършило, партньоре.

4

Катц настъпи педала, доколкото му позволяваха тъмните криволичещи пътища. Стигнаха в Централата на управлението в Камино Ентрада към четири и четирийсет и пет.

Прибавиха компютъра на Олафсон към доказателствата, попълниха известно количество предварителна документация по случая. Договориха се да се срещнат към девет за закуска при „Дани“ — заведение, недалеч от участъка, и се отправиха към домовете си. Две Луни взе „Краун Виктория“-та, защото беше негов ред този месец да се вози до вкъщи. Катц се прибра с малката си мърлява „Тойота Камри“. Поради социалното си положение не изпитваше потребност от по-добро возило.

Дарил Две Луни пристигна пред къщата си в района на Саут Кепитъл. Събу си обувките до вратата и краката му мигом изстинаха от появяващия студ. Отключи и влезе във всекидневната. Хубава стая. Винаги обичаше да се прибира вкъщи. Загледа се в камината, иззидана по индиански образец, и в старите виещи се покривни греди, ограждащи сводообразния таван — автентично старо дърво с цвят на меласа, а не изкуствено състарени дъски, каквито забеляза в имението на Олафсон.

Кого заблуждаваше? Местенцето на Олафсон бе нереално.

Свали си палтото, взе малинов „Снапъл“ от хладилника, седна на кухненската маса и отпи. През арката във всекидневната се вгледа в снимките на Кристин, момичетата и негова милост, направени във фото „Ин“ в Де Варгас Сентър миналата Коледа — само преди година, а момичетата бяха пораснали толкова много.

Неговата крепост.

Разбира се.

Обичаше дома си, но тази вечер, след като пообиколи местенцето на Олафсон, всичко тук му изглеждаше мъничко, дори патетично.

Покупка за сто и осемдесет бона. И се оказа добра сделка, защото в момента Саут Кепитъл беше хит.

Работещо ченге се премества в северната част на града благодарение на застраховка „Мет Лайф“ и последната воля на артилерийски сержант Едуард Две Луни — Ен Монтез — от армията на САЩ — пенсиониран.

— Благодаря, татко.

Очите го заболяха и той глътна достатъчно бързо студения чай, за да поохлади главата си.

Днес къщата струваше близо триста хиляди. Инвестиция за някой, който може да си позволи да продава и да купува. Тип като Олафсон можеше да търгува с малки имоти, все едно играеше карти.

Можеше!

В съзнанието на Две Луни се върна споменът за страшния череп на Олафсон. Той се укори:

Бъди благодарен на това, което имаш, глупако!

Допи чая, но не утоли жаждата си. Взе бутилка вода, отиде във всекидневната и седна с вдигнати крака. Дишаше дълбоко в опит да долови частица от уханието на сапун и вода, което Кристин бе оставила след себе си.

Тя *наистина* обичаше къщата. Твърдеше, че е всичко, което някога е желала. Никога не поиска да се преместят.

Сто трийсет и пет на седемстотин и дващест метра парцел — достатъчно, за да се почувства кралица. А това говореше много за Кристин.

Парцелът наистина е хубав, призна си Дарил. Отзад имаше достатъчно място за игрите на момичетата, за зеленчуковата градина на Кристин и за всички онези хубави работи.

Беше обещал да направи чакълени пътечки, но така и не изпълни дадената дума. Скоро земята щеше да замръзне и работата трябваше да почака до пролетта.

Колко ли група щеше да срещне дотогава?

Тихи стъпки го накараха да погледне нагоре.

— Здравей, скъпи — поздрави Кристин, разтърквайки сънено очи.

От вързаната ѝ на опашка ягодоворуса коса се бяха изплъзнали няколко кичура. Розовият памучен пенъор плътно прилепваше към

стегнатата ѝ талия.

— Късно е. Колко е часът?

— Пет.

— О! — Тя се приближи и погали косата му.

Беше половин ирландка, четвърт шотландка, а останалото — минесота чипеуа. Индианската кръв личеше в ясно очертаните ѝ скули и в бадемовидните очи с цвят на градински чай.

Дарил я срещна по време на посещение в Индианския музей. Тя работеше там на лятна бригада. Вършеше канцеларска работа, за да плаща за курс по рисуване. Заплениха го очите ѝ, а останалата част от нея го задържа бързо.

— Нов случай ли? — попита тя.

— Да. — Дарил се изправи и прегърна всичките сто и петдесет сантиметра, които представляваше тя. Наложил му се да се наведе, за да го направи. Често, когато танцуваше с Кристин, кръстът го заболяваше, но никога не би се оплакал.

— Какъв случай, скъпи?

— Не искаш да знаеш.

— Ако не исках да знам, нямаше да те попитам. — Зелените очи на Кристин се фокусираха в него.

Сложи я да седне в скута му и ѝ разказа.

— Каза ли на Стив? — попита тя.

— Какво да му кажа?

— Че си се срещал с Олафсон.

— Няма нищо общо.

Кристин остана безмълвна.

— Какво? — притесни се той. — Беше преди година.

— Осем месеца — уточни тя.

— Още ли помниш?

— Помня, че се случи през април, защото през онази седмица пазарувах за Великден.

— Осем месеца, година... каква е разликата?

— Сигурно си прав, Дарил.

— Хайде да си лягаме.

Тя заспа, щом допря главата до възглавницата. Две Луни, легнал по гръб, се върна в спомените си към „срещата“.

Намина в Индианския музей, за да разгледа изложба, в която Кристин участваше с два акварела. Беше ги нарисувала миналото лято в градината отзад. Цветя и дървета, приятна мека светлина. Две Луни определи картините като най-добрите й творби и я натисна да ги представи за конкурса. Когато тя успя, щастие изпълни гърдите му. По време на обедната си почивка пет-шест пъти ходи да гледа експозицията. Два пъти заведе и Стив. Той хареса работите й.

При третата му обиколка в залата влетя Лари Олафсон, придружен от мъж и жена на средна възраст, и двамата облечени от горе до долу в черно, със съответстващи зубърски очила — нюйоркски арт типажи. Тримата се придвижваха из изложбата с главоломна скорост. Олафсон се усмихваше, по-скоро се надсмиваше, мислейки си, че никой не го гледа. Шепнеше долни коментари на нюйоркските си приятели. Никой освен Дарил не го чу и не го видя, дори когато Олафсон приближи акварелите на Кристин и посочи:

— Точно това имам предвид. Блудкави като помия.

Две Луни усети как в гърдите му се надига чувство, съвсем различно от радост. Опита да се поуспокои, но когато Олафсон и двойката се отправиха към изхода, той се затича и застана на пътя им. Разбираше, че не постъпва добре, но не бе в състояние да се овладее. Все едно го облада мистериозна сила.

Усмивката изчезна от лицето на Олафсон.

— Извинете.

— Онези картини, градините — позаекна Дарил. — Според мен са добри.

— Така ли? — поглади бялата си брада Олафсон.

— Да.

— Тогава се радвам за вас.

Две Луни нито проговори, нито помръдна. Нюйоркската двойка отстъпи назад.

— Сега, след като нашият ерудиран разговор приключи, бихте ли били така добър да се махнете от пътя ми? — фиксира го Лари Олафсон.

— Какво не им е наред? — поиска да узнае Две Луни. — Защо ги оплюхте?

— Не съм ги оплювал.

— Направихте го. Чух ви.

— Имам клетъчен телефон — обади се нийоркчанката. — Ще извикам полиция.

Тя бръкна в чантичката си. Две Луни отстъпи. Олафсон го подмина и промърмори:

— Варварин.

Седмици наред Две Луни се чувстваше като идиот. Сега дори мисълта за случката го караше да се чувства глупаво. Защо изобщо сподели с Кристин? Защото се прибра в лошо настроение; пренебрегна и децата, и нея.

— Говори! — повтаряше му тя непрекъснато. — Научи се да говориш.

Той ѝ разказа, а тя въздъхна:

— О, Дарил!

— Прецаках работата.

— Скъпи... забрави. Не е кой знае какво.

Тя сви вежди.

— Какво?

— Картините наистина са блудкави — каза тя.

Спомняйки си всичко това, започна да скърца със зъби. Наложил си да се успокои. И какво? Не харесваше жертвата. Беше работил и по други подобни случаи. Доста пъти. Понякога хората бяха пострадали, дори им се случваше и нещо по-лошо, защото са били зли и глупави.

Не беше разказал историята на Стив. Нямахше причина тогава. Нямахше причина и сега.

Щеше да работи здраво по случая. Вземайки това решение, неизвестно защо се почувства по-добър.

Артилерийски сержант Едуард Монтез беше изцяло отдаден на армията и синът му Дарил, отгледан из базите от Северна Каролина до Калифорния, се подготви да го последва.

Дарил беше седемнайсетгодишен, живееха в Сан Диего. Когато разбра, че ще изпратят баща му в Германия, се разбунтува, отиде до най-близкия офис за набор на новобранци към Военноморските сили и

се записа. След няколко дни го разпределиха за основна подготовка в Дел Мар.

Докато стягаше куфарите, майка му плака.

— Всичко е наред, Мейбъл — успокой я баща му и погледна Дарил с черните си очи.

— Малко са крайни, но поне е армията.

— Ще ми хареса — успокой го Дарил, мислейки си: *Какво направих, по дяволите?*

— Ще видим. Постарай се да научиш нещо от тях, освен да убиваш.

— Например? — Дарил потърка новообръснатата си глава. Загубата на дългата до раменете коса — десет секунди и тя вече лежеше на пода на една бръснарница в Олд Таун — все още го подлудяваше.

— Нещо полезно. Занаят. Освен ако не смяташ да прекараш остатъка от живота си, като скачаш по тревога.

По средата на военната му служба майка му почина. Мейбъл и Ед Монтез бяха страстни пушачи и Дарил винаги се беше притеснявал за рак на белия дроб. В крайна сметка причина за смъртта ѝ се оказа сърдечен удар. Беше само на четирийсет и четири. Седяла си във всекидневната на сержантските общежития извън Хамбург, гледайки „Колелото на късмета“ по кабела на щатската армия. Главата ѝ клюмнала напред и тя не помръднала повече. Последните ѝ думи били: „Купи си гласна, глупако!“.

Военноморските сили дадоха на Дарил двуседмичен отпуск. След изтичането му се върна в базата в Оушънсайд. По онова време вече беше матрос, обучаваше новобранци и си градеше репутацията на строг инструктор. Малкото сълзи изплака насаме.

Баща му напусна армията и се установи в Тампа, Флорида. Живееше от пенсията си и се депресираше. Половин година по-късно се обади на Дарил и обяви намерението си да се премести в Санта Фе.

— Защо там?

— Ние сме индианци от Санта Клара.

— И? — Дарил рядко бе чувал за произхода си. По-скоро като абстракция, като нещо историческо. В редките случаи, когато разпитваше родителите си за това, те дръпваха от „Кемълс“-а без

филтър и казваха: „Бъди горд с него, но не позволявай да застава на пътя ти“.

Сега баща му се местеше тъкмо по тази причина. Странно? В Ню Мексико? Винаги беше мразел пустинята; когато живееха в Калифорния, не можеха да го закарат до Палм Спрингс.

— Както и да е — каза Ед Монтез. — Време е.

— За какво?

— Да науча нещо, Дарил. Ако не започна да уча нещо, ще се съсухря и ще умра като нощна пеперуда.

Следващия път Дарил видя баща си, когато изтече срокът на военната му служба. Реши, че иска повече коса на главата си, и не се записа отново.

— Ела тук, Дарил.

— Мислех си за Ел Ей.

— Защо там?

— Може да се запиша да уча.

— Колеж? — изненада се баща му.

— Да.

— Какво искаш да учиш?

— Компютри, да речем — излъга Дарил. Нямахме никаква идея, знаеше само, че иска свободата да спи до късно и да се среща с момичета, които не са проститутки или военни групита. Искаше да се забавлява.

— Компютри е добре — прецени баща му. — Талисманите на нашето време.

— Какво?

— Талисмани — повтори Ед Монтез. — Символи, тотеми.

Дарил не отговори.

— Сложно е, Дарил. Ела тук. И има къде да ходиш на училище. УНМ е добро място, с хубава база и всякакви стипендии за индианци.

— Харесвам Калифорния.

— Никого си нямам — почти прошепна баща му.

Дарил слезе от самолета в Албакърки и се огледа. При вида на своя старец щеше да падне. От късо подстриган сержант Ед Монтез се беше превърнал в Голям Вожд Каквото-И-Да-Е. Сивата му прошарена

коса, разделена на път, се спускаше под раменете му. Прикрепяше я превръзка за глава, украсена с мънисто.

Гривата му беше много по-дълга от косата на Дарил навремето, когато баща му постоянно го дразнеше, че изглеждал като „безделно хипи“.

Точно толкова радикално бяха променени и цивилните дрехи на татко. Вече нямаше риза за голф, изгладени панталони и лъснати с пълонка половинки с връзки. Ед Монтез носеше широка ленена фланела върху сини джинси и мокасини.

Беше си пуснал дълга брада само по брадичката.

Той прегърна Дарил — друга промяна, която подсили объркването на младежа.

— Промених името си. Вече съм Едуард Две Луни. Не е зле и ти да помислиш за промяна — посъветва го той.

— Родословие — обясни старецът, докато се движеха по едночасовия път до Санта Фе. Засега теренът беше равен и сух, много празни пространства се ширеха край магистралата. Тук-там се мяркаше някое индианско казино.

Точно като Палм Спрингс.

И ограничение на скоростта до седемдесет мили в час. Дарил нямаше проблем. Баща му караше с деветдесет, както и всички останали.

Старецът запали и издиша дим в купето на пикапа „Тойота“.

— Не си ли любопитен?

— За какво?

— За родословието.

— Знам какво означава. Ровил си се в корените си.

— Нашите корени, сине. На път от Флорида спрях в Солт Лейк Сити, отбих се при мормоните и направих някои сериозни проучвания. Открих интересни неща. После, когато дойдох тук, продължих и открих още по-интригуващи факти.

— Като какво например? — попита Дарил, без дори да е сигурен, че го интересува. Хвърляше по някой скрит поглед на стареца си. — Едуард Две Луни? — Докато говореше, брадичката му потреперваше.

— Например, че родословното ни дърво води директно до индианците пуебло от Санта Клара. Това е от моя страна. Майка ти е апачи и мохок, но това е друга история. Има още какво да науча по въпроса.

— Добре — кимна Дарил.

— Добре?

— Какво искаш да кажа?

— Очаквах да проявиш любопитство.

— Винаги си казвал, че това си остава в миналото.

— Започнах да ценя миналото. — Баща му пъкна цигарата в уста, пресегна се и хвана китката на Дарил. Задържа я. Странно. Старецът никога не е бил по тази част. — Свързани сме с Мария Монтез, сине. По права линия, директно по целия път обратно до нея, няма съмнение.

— Коя е тя?

— Може би най-великата индианска грънчарка, живяла някога. — Ед пусна ръката му и обърна длан нагоре. Беше сива, покрита с прах. — Това е глина, сине. Уча се на древното изкуство.

— Ти?

— Не се изненадвай толкова.

Най-голямото доближаване на родителите му до изкуството бяха коледните картички, налепени по стените на временните им жилища.

„Ние се местим — беше обяснила майка му. — По стените има дупки и ти трябва някак да ги запълниш. Може да съм тъпа, но не съм глупава.“

— Процесът е наистина интересен — продължи баща му. — Трябва да откриеш подходяща глина, да я изкопаеш и да я оформиш на ръка. Ние не използваме колела.

Ние?

Дарил мълчеше. Вече се намираха на петнайсетина мили от Санта Фе и теренът се бе променил. По-висока надморска височина, навсякъде красиви планини. Беше по-зелено, с малко розово и жълто-кафяво. Златисти къщи отразяваха светлината. Небето беше огромно и синьо, по-синьо, отколкото Дарил го бе виждал някога. Билборд рекламираше безмитен бензин в Похоаю Пуебло. Друг съобщаваше за строящи се кирпичени къщи на място, наречено Елдорадо.

Не беше лошо, но не беше Калифорния.

— Без колела — повтори за пореден път баща му. — Оформянето става само на ръка. Доста е трудно, да ти кажа. После идва печенето и тогава става наистина сложно. Някои хора използват пещи, но аз запалвам огън на открито, защото навън духовете са по-силни. Правиш огън от дърва, температурата трябва да е свършено точна. Ако нещо не е наред, всичко се изпочупва и цялата ти работа отива на вятъра. Искаш ли да получиш различни цветове, използваш кравешки тор. Вадиш го от огъня в определено време, после го връщаш. Сложно е.

— Така звучи.

— Няма ли да ме попиташ какво правя?

— Какво правиш?

— Мечки. И при това стават доста добри. Наистина приличат на мечки — похвали се баща му.

— Страхотно. — „Глина, тор. Външни духове. Косата на баща ми. Боже, наистина е дълга. Това не е ли някакъв сън?“

— Живея, за да правя мечки, Дарил. Всички тези години, през които не съм го правил, са пропиляно време.

— Ти служи на страната си.

Ед Монтез се изсмя, дръпна си от цигарата и изстреля пикапа почти до сто.

— Татко, в Пуебло ли живееш?

— Искан ми се. Каквито и права да сме имали върху земя в Санта Клара, те отдавна са изгубени. Но ходя там на уроци. Не е далеч. Успях да се хвана със Сали Монтез. Тя е праправнучка на Мария. Страхотна грънчарка. Две години поред печели първа награда в индианското изложение. Тя използва тор, за да получи комбинация от черно и червено. Миналата година се разболя от грип и не участва, затова ѝ дадоха само почетна грамота, но и това си е доста впечатляващо.

— Къде живееш, татко?

— В апартамент. Пенсията от армията покрива наема и дори ми остават някакви пари. Разполагам с две стаи, така че има предостатъчно място за теб. Имам кабелна, щото на чинията не ѝ понася всичкият този вятър.

Отне му известно време, за да свикне с новото бащинство на баща си.

Двустайният апартамент на Едуард Две Луни в южната част следваше да се опише по-скоро като „стая плюс кабинет“. По стените на стаичката на Дарил — два и четирийсет на два и седемдесет — висяха лавици, а останалото пространство заемаше разтегателна кушетка, която ставаше на двойно легло.

По рафтовете имаше книги — това беше нещо ново. Американска история, индианска история и изкуство. Много изкуство.

В стаята на баща му имаше кандило и за секунда Дарил се замисли: „Опиати?“.

Старецът просто обичаше да гори тамян, докато чете.

Никъде не се виждаха керамични мечки. Дарил не питаше, защото не искаше и да знае.

Едно нещо не се беше променило: сутрин баща му ставаше в шест — всеки ден, включително и през почивните.

Вече поне нямаше лицеви опори с една ръка. Бившият артилерийски сержант Ед Монтез посрещаше деня с едночасова безмълвна медитация, последвана от още час навеждане и разтягане пред една от дузината видеокасети с йога.

Татко взимаше съвети от жена в трико.

След йогата идваше ред на дълга разходка, после половинчасова баня, пържени филийки и силно кафе за закуска, макар по това време да наближаваше обяд.

Към два следобед старецът беше готов да потегли към Санта Клара Пуебло. Там жизнерадостната, пълничка Сали Монтез седеше в студиото си, залепено за гърба на просторната ѝ кирпичена къща, и изработваше прелестни шедьоври от черна глина, инкрустирани със скъпоценни камъни. Антрето на къщата беше превърнато в магазин. С него се занимаваше съпругът на Сали Боб — неин втори братовчед. Не ѝ се беше наложило да променя името си.

Докато Сали правеше гърнета, татко се превиваше на близката маса. С набръчкано чело, прехапал устни, той създаваше своите мечки: цели фамилии, в различни пози.

Първия път, когато видя малките животинки, Дарил ги взе за лютичета. После си помисли: „Невъзможно. Дори не приличат на мечки. Имат вид по-скоро на прасета или на таралежи. Или някакъв непознат нов вид“.

Татко не беше скулптор и Сали Монтез го знаеше. Но тя се усмихваше и казваше:

— Да, Ед, започваш да схващаш.

Тя не го правеше за пари. Татко не ѝ плащаше и цент. Просто беше мила. Както и Боб. И децата им. Както повечето хора, които Дарил срещаше в индианското селище.

Той започна да се пита.

Едва шест месеца след като Дарил се нанесе, баща му спомена за промяната на името. През един прелестен летен ден седяха на пейка в центъра и ядяха сладолед. Дарил се беше записал в УНМ, специалност бизнес. Изкара три и шейсет през първия семестър, срещна разни момичета, позабавлява се.

— Гордея се с теб, сине. — Ед подаде преписа на Дарил. — Някога разправял ли съм ти откъде произлиза името ми?

— Твоето име?

— Моето единствено име. Всичко, което се брои, е тук и сега.

Косата му бе пораснала с още десетина сантиметра. Старецът продължаваше да пуши и кожата му изглеждаше древна, но косата му беше млада, плътна и блестяща въпреки сивите кичури. Беше достатъчно дълга за сериозна плитка. Днес бе сплетена.

— В нощта, когато реших, на небето имаше две луни. Всъщност не, но така го видях тогава. Заради мусона. Бях си вкъщи и си правех вечеря. Имаше един от онези мусони, ти още не си ги виждал, но рано или късно ще попаднеш на такъв. Небето просто се разтваря и бааам! Изсипват се тонове дъжд. Денят може да е много сух, адски, но изведнъж нещата се променят. — Баща му премигна и за момент устата му потрепери. — Потоците стават мощни течения. Доста е впечатляващо, сине.

Ед облиза фунийката със сметана и орехи.

— Както и да е. Та седя си аз там и готвя, а дъждът започва да се сипе като из ведро. Довърших, седнах и се замислих: къде ли ще ме отведе животът? — Премигна отново. — Замислих се за майка ти. Никога не съм говорил за чувствата си към нея, но повярвай, много я обичах.

Обърна се настрани. Дарил изгледа неколцина туристи, които подминаваха индианските бижутери и грънчари, разположили се в нишата на „Дворецът на губернаторите“. Пространството през улицата гъмжеше от павилиони, където се продаваха произведения на изкуството, имаше и сцена с отворен микрофон за певци аматьори. Кой твърди, че пеенето на фолклор е отмиращо изкуство? Или може би това е *добро* пеене.

— Споменът за майка ти ме потискаше, но същевременно и повдигаше настроението ми. Не както когато си пиан. По-скоро окуражен. Изведнъж осъзнах, че съм постъпил правилно, като дойдох тук. Гледах през прозореца. Стъклото бе мокро и всичко, което се виждаше от небето, Беше чернилка и голяма, размазана луна. Само че този път луните бяха две. Мокрото стъкло пречупваше светлината и създаваше тази илюзия. Разбираш ли ме?

— Рефракция — произнесе се Дарил. Беше записал физика за сметка на абстрактните науки и изкара „много добър“.

Ед се обърна към сина си с гордост:

— Точно така. Рефракция. Не две напълно отделни луни, по-скоро една върху друга, може би две трети се застъпваха. Беше красиво. Налегна ме силно чувство. Майка ти общуваше с мен. Щото ние бяхме точно това. Заедно винаги, но бяхме отделни хора, припокривахме се точно колкото беше необходимо, за да вървят нещата. Бяхме на по петнайсет, когато се запознахме. Трябваше да изчакаме да станем на седемнайсет, за да се оженим. Щото баща й беше сериозен алкохолик и ме ненавиждаше и в червата си.

— Мислех, че дядо те харесваше.

— Започна да ме харесва — поправи то Ед. — По времето, откогато го помниш, той харесваше всички.

Дарил пазеше много приятни спомени от дядо си. Сериозен алкохолик? Какви ли други изненади криеше баща му?

— Както и да е. Двете луни очевидно бяхме майка ти и аз. Тогава, в онзи момент, на онова място, реших да я почета, като взема името. Консултирах се с адвокат тук, в града, отидох до съда и го направих. В очите на щата Ню Мексико това е официално и легално, сине, но по-важното е, че в *моите* очи е белязано със святост.

Година след като Дарил се премести при баща си, на Едуард Две Луни поставиха диагноза двустранен карцином на белия дроб. Ракът се беше разпрострял в черния дроб и докторите го посъветваха да се прибере вкъщи и да се радва на малкото време, което му остава.

Първите няколко месеца нещата бяха наред, само упорита суха кашлица и леко задъхване. Татко чете много за старата индианска религия и, изглежда, откри покой. Дарил се преструваше на спокоен, но очите го боляха през цялото време.

Последният месец беше тежък. Изкара го в болницата. Дарил седеше до леглото на баща си и слушаше тежкото му дишане. Гледаше безцелно мониторите и се сприятели с няколко сестри. Нямахте сълзи, само остра болка в корема. Отслабна с шест-седем килограма.

Не се чувстваше обаче слаб. Точно обратното — все едно черпеше енергия от някакъв резерв.

През последния ден от живота си Едуард Две Луни спа.

Събуди се веднъж, по средата на нощта, седна задъхано. Изглеждаше уплашен.

Дарил изтича при него и го хвана. Опита се да го сложи да си легне, но татко искаше да остане седнал и се възпротиви.

Дарил се предаде и баща му най-накрая се отпусна. Светлините от мониторите правеха лицето му копrienозелено. Устните му се движеха, но не излизаше звук. Опитваше се да каже нещо. Дарил го погледна в очите, ала баща му вече не виждаше нищо.

Дарил го хвана силно и сложи ухо до устните на баща си.

Излезе сух раздиращ звук. После:

— Промяната... сине... е... хубаво... нещо.

После заспа отново. Час по-късно си беше отишъл.

Ден след погребението Дарил отиде в съда и попълни документи за смяна на името.

5

На път към вкъщи Катц си мислеше за убийството.

Лекарят и Дарил говореха за гняв и вероятно бяха прави. Но ако гневът е бил основният мотив, това предполага множество удари, а не един-единствен — смъртоносен.

Изненадан крадец се вписваше в картинката. А и отвореното хранилище подсказваше за това.

Някакъв конфликт. Олафсон е обявил, че ще се обади на полицията. Обърнал е гръб на лошия.

Глупав ход. Коментарът на Олафсон за процеса срещу Барт и Ема Скагс беше пропит с арогантност. Дали пък не е станал твърде самоуверен и не е взел натрапника на сериозно?

Огромният хромиран чук говореше, че лошият не е дошъл с намерение да убива. Дали изборът на оръжието не загатваше за сделка — символична сделка, „убит от изкуството“, както се изрази Дарил; това е било просто подходящ случай.

Катц бе живял сред символи. Така става, когато се ожениш за човек на изкуството.

Поне на нея така ѝ се искаше. Първо скулптурите, после ужасните картини. Откровено казано, Вальри имаше талант. Просто не беше достатъчно.

Той я прогони от мислите си и се върна към случая. Не му хрумна нищо ново, но продължи да мисли по въпроса, докато пристигна, паркира и се прибра. Намери стаята точно както я остави — светеше от чистота. Свали разтегателното легло, на което спеше, ядеше и гледаше телевизия, и продължи да размишлява.

Ширеше се на двацет и седем квадратни метра в пристроена барака с ламаринен покрив, доста далеч от мрамора на „Роулинг Стоун“ и гранитния двор на „Южен Серилос“. Състоеше се от стая и пригодена тоалетна от фибростъкло. Топлината идваше от вентилаторна печка, а проветряването ставаше благодарение на отворените прозорци. Готвеше на електрически котлон и държеше

малкото си вещи в метално шкафче. Гледката представляваше вертикално натрупани бетонни плочи и хамали с викове и хватки.

Временна резиденция, която постепенно се превърна в окончателна.

Наполовина постоянна. Някой ден вероятно щеше да си намери истинска къща. Засега нямаше причина да търси, защото плащаше нищожен наем, а и кого да впечатлява. В Ню Йорк за тези пари не би си намерил и походно легло в някое мазе.

Беше средният син в семейство на зъболекар и санитарка, брат на други двама „майстори на зъбите“, отгледан в Големия град, бивш спортист, но не и студент; черната овца на строго семейство от средната класа. След като отпадна от Бингхамтънския щатски нюйоркски университет, пет години работи като барман в Манхатън, преди да се върне в колежа „Джон Джей“ и да получи стипендия по криминално право.

През петте години в нюйоркското Полицейско управление прави какво ли не. Кара патрулна кола в Бед Стуй^[1], работи под прикритие по разни случаи с дрога, отметна малко задачи в затвора и накрая се бе озовал в район Две-Четири в града — следеше какво става по западната граница на Сентръл Парк от Петдесет и девета до Осемдесет и шеста улица. Хубава служба беше да покрива парка. Докато престана да бъде.

Продължи да работи като барман нощем и заделяше достатъчно пари, за да си купи „Корвет“, макар да нямаше представа къде ще го паркира и кога ще го използва. Вечерта, когато срещна Валъри, смесваше абсурдни плодови мартинита в едно местенце в „селото“. Отначало не си мислеше за нея. Всъщност вниманието му привлече приятелката ѝ Мона. По онова време той се интересуваше главно от цици и блондинки. По-късно научи колко е откачена Мона и изпита облекчение, че не е имал вземане-даване с нея. Не че нещата с Валъри се развиха толкова добре, но причината със сигурност не беше лудостта ѝ.

Просто...

Нямаше смисъл да се мотае.

Известно време чете някакъв евтин роман — полицейска новела, която нямаше нищо общо с реалността, такава каквато я познаваше.

Точно от това имаше нужда. След минути очите му започнаха да се затварят. Остави книгата на пода, изгаси лампата и се изтегна.

Слънцето щеше да изгрее скоро и към седем Ал Килканън и работниците в каменоломната щяха да подготвят машините. Понякога Ал водеше кучетата си и те лаеха като луди. Катц беше приготвил тапите за уши на нощното шкафче.

Но едва ли щеше да ги използва. Беше за предпочитане да стане, да се облече топло, да потича и да се приготви за срещата с Дарил при „Дани“.

Събуждането в тази дупка беше потискащо. Валъри не му липсваше, но му липсваше посрещането на сутринта с топло тяло до себе си.

Може би тя му липсваше малко.

Или беше твърде уморен, за да знае какво изпитва.

Нощта, когато се срещнаха, някакъв загубеняк забърса Мона и Валъри остана сама на бара. Сега, извън сянката на Мона, тя изглеждаше по-забележима и Стив я видя. Тъмна коса, подстригана на черта, бледо овално лице, да речем, пет-шест килограма в повече, но доста добре разпределени. Големи очи дори и от разстояние. Изглеждаше изоставена и той я съжали, изпрати ѝ „Космополитън“ и комплиментите си. Тя погледна над бара, повдигна вежди и отиде при него.

Определено добре разпределени.

Прибраха се заедно в апартамента ѝ в Ийст Вилидж, защото тя имаше истинска стая. За разлика от неговото преградено с перде лично пространство в двойна стая, която делеше с още трима други типове.

През цялото време Валъри изглеждаше изоставена. Не говореше много, но сексът я преобрази напълно. Любеше се като тигрица. След това извади от чантата си един джойнт и го изпуши. Обясни му, че е скулпторка и художничка, детройтско момиче с диплома от Нюйоркския университет. Все още нямаше представяне в галерия, но беше продала няколко творби по улични панаири.

Той ѝ разказа с какво се занимава през деня. Тя погледна пепелта, останалото от тревата и попита:

— Арестувана ли съм?

Той се изсмя и извади цигара. Разделиха я.

Ожениха се след три месеца с буйна гражданска церемония, която се оказа поредното разочарование за семейството на Катц. Също и за семейството на Валъри, както се установи по-късно. Баща ѝ беше адвокат. Израснала в несигурна социална среда, не беше направила нищо за родителите си, освен да създава проблеми.

В началото тяхното бунтовничество стигаше, за да скрепи връзката им. Скоро вече не беше достатъчно. След година бракът им се превърна във взаимно отбягване, учтиво подмятане на реплики, рядък секс с угаснала страст. Катц се чувстваше добре в полицията, но никога не говореше с Валъри за работата си. Този тип разговори изглеждаха безпочвени и освен това коварството разстройваше нежната ѝ душа.

Нейната кариера не вървеше наникъде, а задоволството от неговата работа не ѝ помагаше по никакъв начин.

Нощта, когато нещата се промениха, той беше взел по-късната половина от двойната смяна. Партнираше му Сал Петрело — следовател с десетгодишен опит. Беше тиха нощ. Изгониха от парка няколко хлапета, които очевидно се готвеха да пакостят, помогнаха на немски турист да намери обратния път до Пето авеню, разследваха и нападение. Впрочем оказа се, че такова няма — просто двойка на средна възраст се бяха изпокарали на по-силен глас. Десет минути преди полунощ им съобщиха: мъж с психични отклонения се разхождал близо до Сентръл Парк и Осемдесет и първа улица.

Отидоха до мястото, но не откриха нищо — никакъв маниак, нито гол, нито облечен; нямаше ги и очевидците, които се бяха обадили. В парка имаше само тъмница, шубрак и шум от улицата.

— Фалшива тревога — констатира Петрело. — Някой няма какво да прави.

— Сигурно — съгласи се Катц, но никак не беше сигурен. Нещо го гъделичкаше по врата толкова настоятелно, че той се пресегна да провери дали някоя твар не изследва кожата му.

Нямаше буболечка, само предчувствие.

Те поогледаха още пет минути, не откриха нищо, обадиха се за фалшиво повикване и си тръгнаха.

Докато отиваха към колата, Петрело каза:

— Така е по-добре. На кого са му притрябвали лунатици?

Почти бяха стигнали, когато онзи тип изскочи пред тях и блокира пътя им. Беше едър, мускулест, с квадратно лице и голяма челюст, с бръсната глава и перки като на бик. Гол, както майка го е родила.

Възбуден. Виеше и режеше въздуха. В лявата му ръка нещо проблясваше. Петрело, по-близо до него, се отдръпна, посегна към оръжието, но не беше достатъчно бърз. Типът посегна отново. Петрело извика и се хвана за ръката.

— Стив, той ме поряза!

Катц извади пистолета. Големият ненормалник се хилеше, придвижи се към него, попадна в разсеяна светлина от улицата и Катц видя какво държи в ръката. Прав бръснач. Перлена дръжка. Острието — ръждивочервено от кръвта на Петрело.

Без да откъсва поглед от оръжието, Катц се опитваше да мерне как е партньорът му. Сал притискаше раната с длан. Капеше кръв. Не капеше, а шуртеше. Добре де, не приличаше на артериално порязване.

— Шибаняк! Застреляй го, Стив — изрева Сал.

Маниакът се приближаваше към Катц. Размахваше бръснача в малки концентрични кръгове.

Катц се прицели в главата му.

— *Стой, не мърдай!*

Лудият погледна надолу към чатала си. Наистина беше възбуден.

Сал изкрещя:

— Застреляй го, Стив! Нищо няма да кажа! Господи, имам нужда от превръзка. Ще го *застреляш ли*, за бога?

Маниакът се засмя. Очите му още бяха върху еректиралния му член.

— Хвърли бръснача! Веднага! — заповяда Катц.

Ненормалникът сведе ръка, сякаш да се подчини.

Изсмя се по начин, който смрази кръвта на Катц.

— О, боже! — възкликна Сал.

Той и Катц гледаха и не вярваха: лудият тип направи бързо рязко движение надолу и се остави с един орган по-малко.

Управлението изпрати Катц и Петрело на психоаналитик. Петрело нямаше нищо против, защото, тъй или иначе, му плащаха.

Планираше да си вземе сериозна почивка. Катц го ненавиждаше по много причини.

Валъри разбра за случилото се, защото писаха за историята в „Поуст“. За първи път тя, изглежда, искаше да говори и накрая той склони.

— Отвратително. Трябва да се преместим в Ню Мексико — заяви тя.

Отначало той взе думите ѝ за шега. Когато осъзна, че не е така, попита:

— Как да го направя?

— Просто го направи, Стив. Крайно време е да направиш нещо спонтанно.

— Какво означава това?

Тя не отговори. Намираха се в апартамента им на „Уест“ номер осемнайсет. Валъри режеше салата, а Катц си приготвяше сандвич с царевичен хляб и телешко. Студено телешко. Валъри нямаше нищо против той да яде месо, но не понасяше миризмата на готвено.

Няколко ледени момента по-късно тя спря, отиде при него, обвинява около кръста му и докосна нос до неговия. Отдръпна се, все едно жестът не е дал резултат и за двамата.

— Да бъдем откровени, Стив. Нещата между нас не се развива много добре. Не съм склонна да повярвам, че вината е в нас. Просто градът изсмуква енергията ни. Цялото това духовно замърсяване. На този етап от живота си имам нужда от спокойствие, Стив, не от токсичност. В Санта Фе е спокойно. Едва ли е много по-различно оттук.

— Била ли си там?

— Когато бях в гимназията. Със семейството ми ходихме на почивка. Те отидоха да пазаруват в „Гап“ и „Банановата република“. Типично. Аз обиколих галериите. Там има стотици. Градът е малък, със страхотна храна, клубове и най-вече изкуство.

— Колко малък?

— Шейсет хиляди.

— Една пресечка тук — изсмя се Катц.

— Това имам предвид.

— Кога мислиш да го направиш?

— Колкото по-скоро, толкова по-добре.

— Вал, остават ми години до сериозна пенсия — напомни ѝ той.

— Пенсиите са за старите и болни хора. Ти все още имаш шанс да си млад.

„Какво значеше *това*?“

— Трябва да го направя, Стив. Задушavam се.

— Ще си помисля.

— Не мисли твърде дълго.

Същата нощ, след като тя си легна, той влезе в Интернет и потърси уебстраницата на Полицейското управление в Санта Фе.

Малко, незначително управление. И заплатата не можеше да се мери с тази в Ню Йорк. Все пак имаше някои хубави неща. Възможни странични трансфери. Политика за ползване на служебна кола до вкъщи — до шейсет мили. Място за детектив. Напоследък обмисляше варианта да се пробва като детектив. Знаеше, че ще трябва да чака на опашка в Две-Четири или в някой от съседните полицейски райони.

Сал Петрело разказваше на хората, че Катц се бил парализирал и имали голям късмет, понеже онзи лунатик е отрязал собствената си пишка, а не някоя от техните.

Порови се още малко в компютъра. Свали няколко цветни снимки на Санта Фе. Беше красиво. Не съществуваше толкова синьо небе. Най-вероятно фотографски трик.

По-скоро село, отколкото град. Вероятно пълна скука, но какви толкова забележителни неща правеше той в големия град? Угаси светлините, легна в леглото и се сгуши до Вальри, сложи ръка на задника ѝ и измърка:

— Добре, да го направим.

Тя изсумтя и махна ръката му.

Повечето от вещите им бяха боклуци и това, от което не можаха да се отърват при тротоарна разпродажба, оставиха. Събраха дрехите си и пособията на Вальри за рисуване и един топъл пролетен ден се качиха на самолет до Албакърки. На летището наеха кола и потеглиха към Санта Фе.

Небето *можеше* да е толкова синьо.

Цялото това открито пространство и тази тишина заплашваха да подлудят Катц. Той държа устата си затворена през целия път.

Последните няколко ноци сънува маниака с бръснача. В сънищата развързката не беше толкова щастлива. Навярно наистина имаше нужда да пречисти душата си.

Наеха къща на „Свети Франсис“, недалеч от Де Варгас Сентър. Вал отиде да си купи материали, а Стив се отби в полицейския участък.

Мъничко местенце с много място за паркиране отзад. Бавно темпо. Толкова тихо.

Началникът беше жена. Щеше да е интересно.

Той взе молба за кандидатстване и я отнесе вкъщи. Завари Валъри в пълна еуфория. Тя изпразни върху сгъваемата маса, на която се хранеха, торба, пълна с тубички боя и четки.

— Отидох до Кениън Роуд — подхвана тя. — Там има магазин за художествени материали. Човек би си помислил, че ще е скъпо, но всичко излезе с около една трета по-евтино, отколкото в Ню Йорк.

— Страхотно — зарадва се той.

— Чакай, не съм свършила. — Огледа тубичка кадмиевожълто. Усмихна се и я остави. — Докато чаках, забелязах чек, залепен на стената зад гишетото. Стар чек, хартията беше пожълтяла. От петдесетте. И познай от кого е.

— Ван Гог?

Тя го погледна свирепо.

— От Джорджия О'Кийфи. Живяла е точно там, преди да си купи ранчото. Пазарувала е нещата си оттам, от същото място, откъдето и аз си ги купих.

Катц си помисли: „Все едно това ще помогне“, но на глас каза:

— Невероятно!

— Подиграваш ли ми се, Стив?

— Изключено. Мисля, че наистина е страхотно.

Лош лъжец. И двамата го знаеха.

Трябваха й три месеца, за да го напусне. По-точно деветдесет и четири дни, през които Катц получи работа като полицейски служител трети ранг и обещание до шейсет дни да обмислят молбата му за детектив, ако не се появи друг с по-голям опит.

— Ще бъда честен — каза той на лейтенант Барнс. — Работил съм под прикритие, но не съм се сблъсквал с истинска детективска работа.

— Хей — усмихна се Барнс. — Пет години си прекарал в Ню Йорк. Убеден съм, че ще се справиш с нещата, срещу които се оправяме.

На деветдесет и четвъртия ден той се прибра вкъщи, за да открие, че нещата на Валъри ги няма. На сгъваемата маса имаше бележка.

Скъпи Стив,

Това положително не е изненадала теб. Ти не беше по-щастлив от мен. Срещнах някого и искам възможност да бъда щастлива. Ти също трябва да си щастлив. Мисли за това като за опит да ти помогна, а не да те нараня. Ще платя половината месечен наем плюс част от разходите.

В.

Този някой, когото беше срещнала, се оказа някакъв тип, шофьор на такси, смятащ се за скулптор. Така беше в Санта Фе. Катц го научи бързо. Всеки е съзидател.

Вал и Таксито изкараха месец, но тя не изяви желание да се върне при Катц, а се хвърли в серия от афери с подобни типове, нямаше постоянен адрес и рисуваше ужасните си абстракции.

Малкият град означаваше непрекъснато да се сблъсква с нея. Кавалерите ѝ неизменно проявяваха нервност, срещнеха ли Катц, но щом разбираха, че няма да пострадат, се отпусаха и придобиваха едно и също лукаво, самодоволно изражение. Катц знаеше какво означава: той имаше опит с Вал като тигрица.

Сведе сексуалните си контакти до нула, което беше добре. Изцяло погълнат от новата си работа, не изпитваше никакво влечение. Носеше синя униформа, която му стоеше по-добре от калпавите одежди на нюйоркското Полицейско управление. Обикаляше с кола, изучаваше релефа на земята, радваше се на компанията на неколцина безгрижни партньори, решаваше разрешими проблеми.

Изглеждаше глупаво да плаща наема на твърде голямата къща, но набраната инерция му пречеше да поеме инициативата да се премести. Една вечер го извикаха да провери натрапник в склада за мрамор и гранит в „Роулинг Стоун“. В повечето случаи ставаше въпрос за фалшиви тревоги, но този път залови хлапе, което се криеше измежду плочите. Не беше кой знае какво — някакъв неудачник си търсеше място къде да шмърка кока. Катц го арестува и го предаде на наркоотдела.

Собственикът на склада — голям, тежък, червендалест мъж на име Ал Килканън — се появи точно когато Катц прибираше хлапето. Чу го да пита:

— Ти да не си от града?

— От Ню Йорк.

— Да не би да има друг град?

Килканън беше от Астория, Куийнс, работил с някакви гърци в бизнеса с камъни. Преди десет години се преместил в Санта Фе, защото жена му искала мир и спокойствие.

— Същото е и при мен — сподели Катц, докато вкарваше хлапето на задната седалка на патрулката. Тресна вратата.

— Хареса ли й?

— Последния път, когато говорих с нея, твърдеше, че й харесва.

— О! — възкликна Килканън. — Някоя от онези така наречени творяци, а?

Катц се усмихна.

— Приятна вечер, сър.

Седмица по-късно двамата вдигнаха наздравици в бар на Уотърстрийт. Килканън, доста напред с чашките, се оказа добър слушател.

Катц му каза, че мисли да се мести.

— Ей, знаеш ли? — зарадва се Килканън. — Имам едро местенце на гърба на склада. Нищо особено. Синът ми живееше там, докато учеше в колежа и ни мразеше и в червата от. Сега живее в „Болдър“. Мястото е празно. Склонен съм да направим сделка: двеста кинта на месец плюс разходите, ако наблюдаваш склада, докато си там.

— А какво става, когато спя?

— Тогава спиш, Стив. Основната идея е там да има някой.

— Още не ми е ясно какво очакваш да правя.

— Да си там. Присъствието на ченге ще е страхотна спънка — уточни Килканън. — Оставяй полицейската кола така, че да се вижда от улицата. Разполагам с много скъп инвентар: за мен това ще е евтина застраховка.

— С партньора ми се редуваме — обясни Катц. — Не се прибирам всяка вечер с колата.

— Не се коси, Стив. Когато е там — хубаво. Важното е, че ти ще си там и всички ще знаят. Не те натискам, но може да се окаже добра сделка и за двама ни. Има и кабелна.

Катц допи питието си и каза:

— Разбира се, защо не?

Оттогава живееше там. Хвана псевдокрадец на мрамор — някакъв пълен идиот, който се опитал да свие последния панел „Норвежко розово“ на Килканън. Нищо повече освен разни скитащи кучета и една странна ситуация: женски който бе изминал целия път надолу от Сангерс, за да роди малките си между два палета „Бразилско синьо“.

Той прецени сделката като добра и за него, и за Ал. Ако не ти пречи да живееш така.

Лежеше по гръб в леглото, без да изпитва ни най-малка умора. Щеше да изкара утрешния ден под влиянието на адреналина и по някое време вечерта да припадне.

Въпреки всичко заспа. Мислеше си за Вальри. Защо името ѝ фигурираше в органайзера на Олафсон?

[1] Бед Стуи — квартал в Ню Йорк. — Б.пр. ↑

6

Двамата детективи не се помайваха със закуската. Дарил, станал рано, се беше разровил в компютъра и вече знаеше настоящия адрес на Барт и Ема Скагс.

— Ембудо. Намерих номера. Живеят в апартамент — каза той. — Доста далеч е от отглеждане на добитък.

— В Ембудо е красиво — подхвърли Катц.

— Живеят в апартамент, Стив! — В очите на Дарил проблесна гняв.

— Не харесваш жертвата ни.

Дарил се вторачи в него. Бутна чинията настрана.

— Хайде да тръгваме. Магистралата сигурно вече е приятна и чиста.

Ембудо се намиреше на петдесет мили северно от Санта Фе, точно където магистралата пресичаше размътената Рио Гранде. Малко, китно, опасно със зеленина градче, по-скоро оазис в горещата пустиня. Дори при тежка суша реката поддържаше околностите влажни и тучни.

Резиденцията на семейство Скагс се състоеше от стая, разположена над гараж, на гърба на крайпътен магазин, където продаваха автентични индиански дрехи, сортове чили, мариновани зеленчуци и касетки с йога. Собственичката, отнесена белокоса жена, навлязла в петдесетте, ги поздрави с някакъв средноевропейски акцент:

— Те ми чистят, а аз им правя отстъпка за наема. Приятни хора. Какво ви води насам?

— Харесваме приятните хора — отвърна Две Луни. Катц разгледа пакетче с чили подправки, отличено със синя панделка на миналогодишно шоу.

— Добри са — отбеляза белокосата жена, облечена с черни панталони за йога и червена копринена блуза. По нея висяха осем-девет килограма кехлибарени бижута.

Катц ѝ се усмихна, остави пакетчето и се затича да догони Две Луни.

— Полиция? — Ема Скагс побърза да отвори вратата и въздъхна.
— Влезте. Все ще ви сместим някъде.

В стаята, едва ли по-голяма от колибата на Катц, имаше същата вентилаторна печка, същият електрически котлон и банята се намираше отзад. Ниският таван и малките прозорци, изрязани в истински на вид кирпичени стени, придаваха атмосферата на затворническа килия. Бяха направили някои опити да разведрят обстановката с износени възглавници върху старата и неудобна викторианска кушетка, с измачкани книжлета в мека подвързия върху евтината библиотека, с износени, но добре боядисани черги от Навайо, проснати върху каменния под, с няколко грънци от пуебло на кухненския плот. На снимка над зазиданата камина се виждаха мършави крави, които пасяха на жълта ливада.

В банята отзад се чу шум от тоалетно казанче, но вратата не се отвори.

Ема Скагс разчисти вестниците от два сгъваеми стола и прикани детективите да седнат. Беше ниска, мършава, обгорена от слънцето жена. Изглеждаше на годините си, с боядисана в червено коса и достатъчно дълбоки бръчки, за да скриеш скъпоценен камък в тях. Сини джинси, опънати по яките ѝ бедра, и плътен вълнен пуловер. Вътре беше доста студено. Гърдите ѝ бяха плоски, очите — сиви.

— Идвате заради Олафсон — подхвана тя.

— Чули сте? — изненада се Катц.

— Гледам телевизия, детективе. И ако се надявате тук да научите нещо полезно за вас, само си губите времето.

— Имали сте конфликт с него — напомни Дарил.

— Не — възрази Ема Скагс. — Той имаше конфликт с нас. Ние се справяхме чудесно, преди копелето да се появи.

— Не страдате много.

— Ни най-малко. Искате ли кафе?

— Не благодаря, госпожо.

— Е, аз ще си сипя. — Ема направи две крачки до импровизираната кухня и си сипа чаша черно кафе. Чиниите бяха

сложени на сушилника, консервите, бутилките и металните кутии за чай и кафе стояха прилежно подредени и въпреки това цареше пълна бъркотия. Твърде много вещи в твърде малко пространство.

Вратата на банята се отвори и Барт Скагс, кривокрак, широкоплещест, с шкембе, увиснало над каубойска катарамата, влезе, подсушавайки си ръцете. Не беше много по-висок от жена си и имаше същия слънчев загар на кожата, резултат от десетилетия излагане на ултравиолетови лъчи.

Несъмнено беше чул гласовете на детективите, защото не показа изненада.

— Кафе? — предложи му Ема.

— Да, разбира се. — Барт Скагс се приближи и подаде лявата си ръка, грапава като шкурка. Остана прав. На дясната имаше превръзка. От марлята се подаваха подути пръсти.

— Точно им обяснявах — обади се Ема, — че няма какво да научат от нас.

Барт кимна.

— Според съпругата ви нещата са вървели добре, преди да се появи Олафсон — уточни Две Луни.

— Той и другите. — Езикът на Барт Скагс се разходи из бузите му, сякаш се опитваше да отстрани тютюн, заседнал между зъбите му.

— Под другите имате предвид „Горски рай“?

— По-скоро „Горски ад“ — поправи го Ема. — Група „доброжелатели“, които не биха изкарали и два часа в гората, ако ги оставиш без мобилните им телефони. Но той беше най-лошият.

— Олафсон?

— Преди той да се появи, те основно говореха. После изведнъж получаваме призовка от съда. — Кожата ѝ придоби пурпурен оттенък, а през сивите ѝ очи премина мълния. — Всичко беше толкова наредено, че бедното момче, което ни донесе поканата за съда, се извини.

Барт Скагс кимна отново. Ема му подаде чашата. Той подви коляно, отпи и прецени детективите над ръба на чашата.

— Ако сте дошли тук и сте очаквали да излъжем, че не сме огорчени и ядосани, значи сте си изгубили времето — разпали се Ема.

— Редовно го правим — успокои я Катц.

— Сигурно е така — върна му Ема, — но ние — не. Преди, когато ни позволяваха да работим честно и почтено, бяхме заети всяка минута, и то не заради никакви планове да забогатеем. Не се забогатява с гледане на добитък. Да имате случайно представа колко плащат на копито в днешни дни? Всички тези вегетарианци, които сипят лъжи по адрес на доброто, здравословно месо.

Съпругът ѝ продължи да кима. Силен и безмълвен тип.

— И все пак — не спираше тя — ние си го харесваме. Така нашите фамилии са си изкарвали хляба от поколения. На кого вредяхме, като пускахме стадата да пасат треви и растения, които, така или иначе, щяха да бъдат окосени заради риска от пожар. Все едно лосът не прави същото. Все едно той не си върши работата директно в потоците. Но ние никога не сме го допускали, независимо какво твърдят някои хора.

— И какво е то? — попита Дарил.

— Че замърсяваме водата. Винаги сме се подсигурявали стадото да си върши работата далеч от водата. Ние уважаваме земята повече от всеки „доброжелател“. Искате здрава среда? Ще ви дам здрава среда: ранчото. Животните правят каквото се очаква да правят и *където* се предполага да го правят. Всичко си е на мястото. Както Господ е искал да бъде.

— А Лари Олафсон е сложил край на всичко това — продължи мисълта ѝ Катц.

— Опитяхме се да го разубедим, да го накараме да помисли логично. Нали, Бартън?

— Мда.

— Обадох му се лично — продължи тя, — след като получихме призовката за съда. Дори не пожела да разговаряме. Някакъв сополив младеж вдигаше телефона и непрекъснато повтаряше като развален грамофон: „Господин Олафсон е зает“. До това се свежда всичко: *Ние* искахме да практикуваме дадената ни от Бога работа, а *той* имаше други планове.

— Успяхте ли да се свържете с него? — поинтересува се Две Луни.

— Наложих да карам чак до Санта Фе, за да намеря онази негова художествена галерия.

— Кога беше това?

— Преди няколко месеца, кой ти помни — изсумтя тя. — Ако можеш да го наречеш изкуство. Да си зает. Мотаем се наоколо, пием кафе с пяна. Представих се и му казах колко голяма грешка прави; не сме врагове на земята или на когото и да било. Казах му, че искаме едно: да изкараме говедата си на пазара и ще го правим само още няколко години, а после най-вероятно ще се пенсионираме. Помолих го да оттегли иска.

— Наистина ли си мислехте за пенсиониране? — прекъсна я Катц.

— Нямахме избор — оклюма се тя. — Ние сме последното поколение с интерес към отглеждането на добитък в ранчо.

— Децата си имат други идеи — кимна с разбиране Катц.

— Наш'то със сигурност. Детето — едно е. Барт младши. Счетоводител е в Чикаго. Ходеше на училище в Северозападния и си остана там.

— Справя се добре — обади се най-после Барт. — Не обича да си цапа ръцете.

— И никога не е обичал — довърши Ема. — В което няма нищо лошо. — Изражението ѝ говореше точно обратното.

— Значи — обобщи Две Луни, — казахте на Олафсон, че след няколко години ще се пенсионирате. Какво ви отговори той?

— Погледна ме, все едно съм бавноразвиваща се, и заяви: „Това не е моя работа, Скагс. Говоря от името на *земята*“. — Гласът на Ема звучеше като пародия на мъжки баритон — презрителният глас на иконом от ситуационна комедия. Ръцете ѝ бяха свити в юмруци.

— Не искаше да слуша, така ли? — продължи да разпитва Катц.

— Все едно беше Господ — потвърди Ема. — Все едно някой беше умрял и го беше *направил* Господ.

— Сега той е мъртъв. — Барт произнесе думите тихо, но отчетливо. Това беше единственото му самостоятелно становище, изразено от идването на детективите. Те се обърнаха към него.

— Имате ли идея за това, сър? — попита Две Луни.

— За кое?

— За смъртта на господин Олафсон.

— Хубава работа — произнесе се Барт. — Хич не е лоша. — Отпи от кафето.

— Какво се е случило с ръката ви, господин Скагс? — попита Дарел.

— Съдра се на бодлива тел — отговори Ема Скагс. — Бяха ни останали няколко стари намотки и той ги караше на търговец на старо. Подхлъзна се и се съдра. Големи намотки. Казах му, че е работа за двама, не за един, но както винаги не ме послуша. Упорит е като магаре.

— Все едно ти не си! — озъби се Барт.

— Кога се случи? — прекъсна ги Две Луни.

— Преди четири дни — отвърна Барт. — Така и не стигнах до търговеца.

— Сигурно е болезнено.

Барт сви рамене.

Стаята утихна.

— Правите грешка, ако си мислите, че той има нещо общо със случая. — Ема поклати глава. — Барт не е направил нито едно лошо нещо през целия си живот. Дори когато коли животно, го прави милостиво.

— Как го правите, господин Скагс? — полюбопитства Катц.

— Кое?

— Как колите милостиво?

— Застрелвам ги. Точно тук. — Скагс посочи мекото място, където вратът преминава в череп. — Застрелвам ги под ъгъл нагоре. Трябва да ги уцелиш в медула облонгата.

— Не с пушка, нали? Голямо мазало ще стане от толкова близо — прецени Катц.

Барт го погледна, все едно е извънземно.

— Използвам дълъг пистолет или голям калибър с муниции за магнум.

Ема пристъпи пред съпруга си.

— Нека се изясним. Никога не сме клали наред. Това щеше да е срещу разпоредбите. Прекарвахме добитъка до кланица в Айова и те го поемаха оттам. Говоря за случаите, когато сме имали нужда от месо за нашата маса. Аз му казвах, а той закарваше някое старо говедо в кошарата и го отърваваше от мъките му. Никога не сме взимали доброто месо за себе си. Но дори от старо говедо, след като го

изсушиш няколко дни в хладилника и после го мариноваш в бира или нещо друго, става вкусна пържола.

Барт Скагс протегна ръка. По краищата на пожълтялата марлена превръзка имаше капчици кръв.

— Еврейските равини използват нож, за да прережат гърлото. Виждал съм как го правят в Айова. Ако си сръчен с ножа и той е остър, всичко става много бързо. Тези равини наистина режат добре. Дори не го зашеметяват. А ако не те бива, става мазало.

— Зашеметявате ги? — учуди се Катц.

— За всеки случай.

— Преди да ги застреляте ли?

— Мда. За да се уморят.

— Как се прави?

— Разсейваш ги, говориш им мило и тихо, успокояваш ги. После ги удряш по главата.

— Медулата?

Барт поклати глава.

— Не, отпред, над очите. За да ги объркаш.

— С какво ги удряш? — държеше да задоволи интереса си Катц.

— С щанга — каза Барт. — Чук. Аз имам част от оста на стар камион. Това вършеше добра работа.

— Опитвам се да си го представя. Първо удряш отпред, после изтичваш отзад и го застрелваш — обрисова картината Катц.

Стаята утихна.

— Пропускам ли нещо? — попита Катц.

Гласът на Ема изстина:

— Виждам накъде биете и пак ви повтарям: губите си времето.

Неочаквано съпругът ѝ я хвана за ръката и я издърпа така, че вече не стоеше пред него. Тя понечи да си отвори устата, но размисли и се отказа.

Барт се втренчи в очите на Катц.

— Ако стреляш, не зашеметяваш. Някой друг ги зашеметява и когато краката им се подкосят, ги застрелваш. В противен случай животното се подплашва. Може да подскочи и ти пропускаш. Ако се случи, трябва да стреляш няколко пъти и става наистина голямо меле.

За него това беше дълга реч. Разгорещаваше се по темата.

— Звучи ми като работа за двама — обади се Две Луни с равен глас.

Последва ново мълчание.

— Мда — измуча Барт накрая.

— Правехме го заедно — обясни Ема. — Аз използвах чука, а Барт — пистолета. Така вършихме и всичко друго в ранчото — заедно. Това е необходимост. Затова имаме добър брак.

— Кравите са големи животни — пак се върна на темата Дарил. — За да се изравните, трябва да стъпите на нещо, нали?

— Защо това е толкова важно? — попита Ема.

— Наречете го любопитство, госпожо.

Тя погледна свирепо.

— Използвате ли стълба, госпожо Скагс? — повтори въпроса Катц.

— Животното е в ясла — намеси се Барт. — Тясно е, за да не може да мърда много. В ранчото имаше ясла, изкопана по-ниско от равнището на двора. Превеждахме ги надолу по една рампа. После, за да сме достатъчно нависоко, използвахме пейки отгоре.

„Дребен мъж, който се чувства голям, когато коли“ — помисли си Катц.

— Не е ядрена физика. — Ема ги погледна изпитателно. — Засрамете се... да карате двама старци да се чувстват като престъпници.

Две Луни сви рамене:

— Само казвам, че щях да съм бесен на Олафсон. Човекът е взел хляба от ръцете ви.

— Направи нещо по-лошо. Взе ни хляба и го изпепели. Знаеше, че едва се крепим над водата, и направи всичко възможно да потънем. — Тя размаха ръка в тясното затворено пространство. — Мислите ли, че искаме да живеем така? Човекът е мъртъв, отиде си. Вярно, не роня сълзи, но със сигурност не сме посегнали и на косъм от главата му. Жив или мъртъв, за нас няма значение — няма да се оправим. Съдът ни забрани да гледаме добитък и точка по въпроса.

— Както казахте — напомни Две Луни, — преди Олафсон да се присъедини към групата, те са говорели само празни приказки. Ако той е мъртъв, не можете ли да се върнете в съда?

— С чии пари? — Тя погледна Дарил. — Вие сте индианец, нали? Аз имам чоктау в кръвта си. Сигурно затова обичам да съм близо до земята. Разбирате ли за какво говоря? Човекът ни обвини, че насилваме земята, а всъщност *той* насили *нас*.

— Отмъщението може да е сладко — подхвърли Катц.

— Не бъдете идиот! — скастри го Ема. — Защо да провалям живота си заради него. Още съм здрава, Барт — също. — Усмивката ѝ беше ненадейна и смъртно отровна. — Освен това, независимо дали се излежавам в леглото, или правя нещо, всеки месец идва чек от щатското правителство. Това е раят, нали? Това е вашата обетована земя.

Ема и Барт заведоха детективите до навес зад гаража, който служеше за склад. Импровизираната сграда, изглежда, щеше да се срине всеки момент. Смразяващият студ, идващ от земята, проникваше през обувките. Барт показа на детективите „агресивната“ бодлива тел и други боклуци, включително един теглич — голям, тежък предмет, ръждясал на места. Детективите не забелязаха кръв по него.

Внезапно Барт разви марлята на ръката си и им показа дълбоката прорезна рана, дълга около пет сантиметра. Започваше между палеца и показалеца и стигаше чак до кокалестата му китка. Беше защита с най-дебелия хирургически конец, който Катц бе виждал някога. По краищата на раната започваше да се образува коричка, около шевовете сълзеше лимфа, кожата бе подпухнала и възпалена. Изглеждаше на няколко дни.

Катц попита кой е докторът, зашил раната.

Ема Скагс се изсмя.

— В момента стои пред вас — представи я Барт.

— Вие ли, госпожо Скагс?

— Лично аз.

— Имате ли квалификация за сестра?

— Имам квалификация за съпруга — уточни Ема. — Кърпя го от четирийсет години.

Барт се изхили и показа раната.

— Имам ветеринарски игли и конци, останали от ранчото. За него трябва голям размер. Кожата му е като на бик. Разполагам и с

ветеринарски антибиотици. Същите ги правят и за хора, само дето животинските са много по-евтини — впусна се в коментари Ема.

— Какво използвахте за упойка? Впрочем не искам да знам — поправи се Катц.

— „Краун Роял“, дванайсетгодишно. — Барт избухна в силен смях. Трябваше му известно време да се успокои. — Видяхте ли достатъчно, приятели? — Той започна да бинтова ръката си.

— Изглежда малко инфектирана — отбеляза Дарил.

— Малко е ключовата дума — натърти Ема. — Не можеш да пострадаш от малко. Каквото и да е.

— За разлика от господин Олафсон — подхвърли Катц. — Да знаете друг, който да му е бил ядосан за нещо?

— Не — измънка Ема, — но ако се е отнесъл и с други, както се отнесе с нас, трябва да има такива в изобилие.

— Нещо против да изпратим специалисти да ви вземат отпечатъци? — попита Катц.

— Нямам нищо против — съгласи се Барт.

— Отнесете се с нас като с престъпници — промърмори Ема.

— Това е рутинна проверка — увери ги Две Луни.

— Неговите отпечатъци трябва да са някъде из архивите. От времето, когато служи в Корея. Моите не са, но заповядайте. Сигурно е хубаво да имаш толкова свободно време.

— Между другото, добре е да не предприемате дълги пътувания — предупреди ги Дарил.

— Разбира се, макар че точно се готвехме да отлетим към Ел Мароко или както се казваше. — Ема погледна съпруга си. — Онова място, където ходят да залагат и носят смешни костюми като във филмите за Джеймс Бонд.

— Монако — подсказа Барт. — Там Шон Конъри играе на комар.

— Видяхте ли? — обърна се тя към детективите. — Винаги е разбирал от филми.

На път към вкъщи Катц изимитира:

— „Излей малко уиски в гърлото ми, госпожо, и започвай да шиеш.“

— Мислиш ли, че са те?

— Мразят го достатъчно, а и знаят как да „зашеметяват“. Но ако Руиз е прав за ъгъла на удара, те са твърде ниски.

— Може би са носели стълба. — Дори Дарил се засмя на предположението си.

— И малки клоунски обувки и цветенце, което пръска с вода — допълни Катц. — Ако наистина са били толкова подготвени, са щели да носят оръжие. Щом намерихме оръжието на убийството на местопрестъплението, значи има малка вероятност да е било предумишлено. В галериите, предполагам, се намират стълби за закачане на картините нависоко. Теоретично, може да е имало някоя навън. Стените в галерията на Олафсон обаче не са толкова високи. А и идеята някой от тях да се е покачил на стълба, за да удари Олафсон, звучи налудничаво.

— Прав си — съгласи се Дарил. — Ако тези двамата са искали да го убият, са щели да дойдат подготвени. Какво ще кажеш за сина?

— Счетоводителят от Чикаго? Защо той?

— Макар да не обича да си цапа ръцете, сигурно се е почувствал наистина зле, след като мама и тате са изгубили ранчото. Може би е смятал, че като е чиновник, ще успее да се изправи срещу Олафсон. Какво? Долетял е да се срещне с него, а Олафсон се е отнесъл към него както към мама? Едно нещо води до друго. Олафсон го е отрязал, отдалечил се е в характерния си арогантен маниер и Барт младши му е изпуснал края.

Характерния му арогантен маниер.

Все едно Дарил го познаваше.

— Обиди нечия майка и никога не знаеш. Да проверим сина — предложи Катц.

Точно на влизане в границите на града се натъкнаха на задръстване и стигнаха в участъка в един и четирийсет и пет. По пътя от Ембудо до Санта Фе подминаха отбивката за Санта Клара Пуебло, но Две Луни, изглежда, не забеляза.

Не че имаше вероятност да го спомене. Един-единствен път Катц се опита да говори за индианските корени на партньора си и Дарил смени темата. И все пак на следващия ден той донесе малка керамична мечка, някак недодялана, но все пак симпатична.

— Това правеше баща ми през последните месеци от живота си — обясни Две Луни. — Направи около петстотин такива. Съхраняваше ги в кутии. След като почина, учителката му по грънчарство ми ги даде. Каза ми, че не се гордеел с тях. Първо искал да овладее тънкостите на изкуството, преди да ми покаже работите си. Моето одобрение било важно за него. Сметнала за необходимо да ми ги даде. Задръж я, ако искаш.

— Хубава е. Сигурен ли си, Дарил?

— Да. Всичко е наред. — Две Луни сви рамене. — Дадох няколко на момичетата, но колко може да им трябват? Ако познаваш други деца, имам още доста.

Оттогава мечката правеше компания на Катц, докато готвеше; по-скоро правеше обстановката по-уютна. Стоеше до електрическия котлон. Не знаеше наистина какво символизира, но предполагаше, че има нещо общо със силата.

Детективите си взеха сандвичи от монетния автомат в управлението и пуснаха търсене за Бартън Скагс младши в архивите.

Нямаше криминално досие, но името на счетоводителя се появи в два от резултатите в „Гугъл“. Младши участваше като партньор в голяма чикагска фирма и миналото лято бил дал интервю за укриването на данъци. След известно ровичкане в указателите те откриха неговото местонахождение — по северното крайбрежие на езерото Мичиган, недалеч от Мичиган авеню.

— Хубав квартал — каза Катц. — Мисля, че е точно до водата.

— Щракането на цифри бие отглеждането на добитък — пошегува се Две Луни. — Да му се обадим.

Откриха Скагс в счетоводната му фирма. Говореше ясно и начетено. Всякакви следи от детството му отдавна бяха заличени. На пръв поглед нямаше нищо общо с родителите си, но докато говореха, той ставаше все по-настоятелен. Детективите доловиха нюанси на характерната за майка му острота.

— Удивен съм, че дори разглеждате мама и татко в дадения контекст.

— Не ги разглеждаме, господине — възрази Катц. — Просто правим запитване.

— Едно преследване не е ли достатъчно? Те бяха финансово и емоционално разрушени, а сега вие ги подозирате в нещо толкова ужасно. Невероятно! Съветвам ви да съсредоточите усилията си другаде.

— Кога бяхте за последно в Санта Фе, господин Скагс?

— Аз? Тази Коледа. Защо?

— Значи не поддържате редовни връзки с родителите си?

— Със сигурност *поддържам* такива. Говорим си редовно.

— Но без гостувания?

— Току-що ви казах, че бях там миналата Коледа. Изкарахме една седмица — заведох семейството си там. Защо питате?

— Просто се чудех дали сте се срещали с Лорънс Олафсон? — изплю камъчето Катц.

Минаха няколко секунди, преди Бартън Скагс младши да отговори.

— Никога. Защо ми е да го правя? — изсмя се той грубо. — Отдавна не съм водил по-безсмислен разговор и смятам да го прекратя.

— Господине — парира го Дарил, — проявявам известно любопитство към едно. Вашите хора са разорени финансово. От това, което видях, те живеят на ръба на бедността. От друга страна, вие...

— Правя много пари — прекъсна го Младши. — Живея на северното крайбрежие, карам „Мерцедес“, пращам децата си в частно училище. Мислите, че не съм опитал да им помогна ли? Дори им предложих да ги взема тук. Да ги настаня в хубав апартамент, да поема разходите им, макар само бог знае как биха се справили в града. Щях

да им купя ново местенце където и да е в Ню Мексико. Някъде, където да си гледат животни и ляво ориентирани лунатици да не ги тормозят. Те отказаха.

— *Защо?*

— *Защо ли?* — Младши звучеше недоверчиво. — Вие сте се срещали с тях. Изключено е да... да не сте ги усетили. Защо мислите? Те си имат гордост. Упорити са. Или, да речем, това е просто старият навик да си цапат ръцете. Те са родителите, а аз — детето. Те са ме отгледали, с други думи, редно е аз да взимам от тях. Не може да е по другия начин. За бога, оставете ги на мира! Оставете ги да живеят спокойно!

Детективите прекараха следващите няколко часа в опити да разберат дали Барт Скагс младши е посещавал Санта Фе наскоро. Задачата бе много по-трудна след единайсети септември. Авиокомпаниите бяха наплашени и техните запитвания потънаха в дебрите на бюрокрацията. Прехвърляха ги от отдел на отдел, ушите ги заболяха от слушалката. В крайна сметка Катц и Две Луни се убедиха до голяма степен, че Скагс не е летял от Чикаго до Албакърки или от който и да е друг град в Средния запад до който и да е град в Ню Мексико. Нито пък бе ползвал частен полет директно до летището на Санта Фе. Името му не присъстваше в нито един от регистрите на главните хотели.

— *Вярвам му — обяви Две Луни.*

— *Хей — подвикна Катц. — А защо да не е пътувал с „Мерцедес“-а? Да е живял в колата. Всичката тази кожа върши работа за удобно настаняване.*

— *Не мисля така.*

— *Защо не?*

— *Просто не мисля така.*

— *Духовете ли ти говорят, Дарил?*

— *По-скоро не го виждам да остави работата и семейството си и да се дотътри до Санта Фе, за да очисти Олафсон. И защо? Няма логика. Трябва да има по-добро обяснение.*

— *Дай го тогава — настоя Катц.*

— Стига да го знаех. — Две Луни се почеса по главата. — Сега какво?

Катц също се почеса — някои маниери са прилепчиви — и каза:

— Да се обадим на лекаря, да видим дали е приключил с аутопсията.

Руиз беше направил аутопсията, но не им съобщи нищо ново.

— Всичко съвпада с първоначалната ми хипотеза. Един масивен удар, строшил е черепа — може да видите къде костта е влязла в мозъка и е нанесла повсеместни увреждания.

— Все още ли мислите, че лошият е бил едър тип? — попита Две Луни.

— Или нисък на кокили?

— А какво става с токсичната експертиза?

— Интересните неща още не са дошли, но ще ви кажа, че в кръвоносната система на Олафсон нямаше капка алкохол или дрога.

— Чист живот! — възкликна Катц.

— Поне напоследък — уточни доктор Руиз. — Има стари следи от цирроза на черния дроб — знак за сериозна употреба на алкохол в миналото.

— Реформиран пияница.

— Или човек, решил да се промени.

— Дотук за добрите намерения — обобщи Две Луни.

Дарил се обади на съпругата си, а Катц позвъни в галерията.

Самър Райли вдигна телефона.

— Научихте ли нещо? — попита тя.

— Все още нищо, госпожице Райли. Някакви липсващи творби?

— Току-що започнах да преглеждам инвентара. Засега нищо, но тук има тонове платна без рамки.

— Господин Олафсон някога споменавал ли е за предишен проблем с пиенето?

— Разбира се — потвърди Самър. — Той говореше открито за това, както и за всичко друго.

— Какво е споделял?

— Веднъж обядвахме навън и аз си поръчах чаша вино. Лари я погледна някак... с копнеж, но си поръча сода. Разказа ми, че като млад пиел доста сериозно и това била една от причините за разпадането на брака му. И все пак бил късметлия, защото получил помощ.

— Къде?

— При някакъв духовен съветник.

— Още в Ню Йорк ли?

— Именно. Много отдавна.

— Знаете ли името на бившата съпруга на господин Олафсон?

— Шантал. Сега е Шантал Грубман. Като Робърт Грубман. — Тя замълча.

Дали не ставаше въпрос за Грубман и сътрудници? За банкови инвестиции? Те бяха огромни! Ентусиазмът ѝ доказа нещо, което Катц винаги бе подозирал.

Размерът наистина има значение.

В апартамента на Грубман на Парк авеню отговори жена с английски акцент. По адреса Катц разбра къде точно се намира: между Седемдесет и трета и Седемдесет и четвърта улица. Той си представи десет стаи с високи тавани, вътре — надменна, униформена прислужница, а отвън — надменен униформен портиер. Обзе го завист.

— Госпожа Грубман?

— Алиша Смол на телефона, нейната лична асистентка.

Катц се представи, опита да завърже лафче по нийоркски, но се оказа грешен ход.

Алиша Смол нямаше настроение за приятелски разговори и моментално охладня.

— Господин Грубман е на разположение.

— Някаква представа кога тя ще бъде на разположение?

— Никаква. Ще предам съобщението ви.

— Ще го предадете — повтори Катц. — Значи ли, че тя е извън града?

Последва кратка пауза.

— В града е. Оставете номера си и ще я информирам...

- Наясно ли сте, че бившият ѝ съпруг е бил убит?
- Наясно съм — безстрастно отвърна Алиша Смол.
- Откога работите за мадам?
- Три години. Ако това е всичко, господин Катц...
- Детектив Катц.
- Извинете, детектив Катц. Сега, ако сме приключили...
- Всъщност не сме. Трябват ми имената на децата на господин

Олафсон.

— Не ми е позволено да обсъждам семейството.

— Това е публично достояние. — Катц не се потруди да прикрие досадата в гласа си. — Защо ми усложнявате живота?

— Откъде да знам, че сте човекът, за когото се представяте?

— Запишете номера ми в Полицейското управление на Санта Фе.

Обадете се и ме проверете. Само не се бавете много.

Повечето хора отказваха на подобно предложение. Алиша Смол каза:

— Бихте ли повторили номера, моля?

При втория разговор тя беше точно толкова студена, колкото и при предишния, но този път се предаде.

— Какво искате да знаете?

— Имената на децата на жертвата.

— Тристан и Себастиан Олафсон.

— Колко са големи?

— Тристан е на двайсет, а Себастиан е на двайсет и три.

— Къде могат да бъдат открити?

— Господин Катц, просто не ми е удобно...

— Детектив...

— Да, да, детектив Катц.

Тя се ядоса, но и той също.

— Госпожице Смол, вашето удобство не е от особено значение.

Трябва да говоря с момчетата.

В слушалката се разнесе въздишка.

— Тристан е в университета „Браун“, а Себастиан пътува из Европа.

— Къде из Европа?

— Италия.

— Къде в Италия?

- Венеция.
- Къде във Венеция?
- Последно чух, че е отседнал в хотел „Даниели“.
- Ваканция?
- Той учи в „Пеги Гугенхайм“.
- История на изкуството?
- Рисува — уточни Алиша Смол. — Лека вечер, господин Катц.

Двамата детективи си разделиха момчетата на Олафсон. Катц откри Тристан в стаята му в общежитията на „Браун“. Момчето имаше дълбок мъжки глас. Бе научил за смъртта на баща си от майка си.

— Имате ли някакви следи? — попита той Катц. — За извършителя?

- Все още не. Вие имате ли?
- Може да е всеки. Не го харесвах много.
- Защо?

— Не беше приятна личност. — Последва циничен смях. — Ако бяхте проучили нещата поне малко, щяхте да го знаете.

Катц пренебрегна язвителната забележка и опита да измъкне нещо повече от него, но момчето нямаше какво да каже. Изглежда, загубата на родител не го трогваше. Когато Катц затвори, осъзна, че Тристан през цялото време бе говорил за баща си с „той“.

Две Луни докладва на Катц, че е открил Себастиан Олафсон. Спял в стаята си в „Даниели“.

— Хлапето се ядоса. Не само защото го събудих, по-скоро защото му досаждам с въпроси за Олафсон. Каза, че баща му бил противен човек.

- Същото твърди и другият син.
- Задружно семейство.

— Популярна жертва — подхвърли Катц. — Това ще предизвика много смях.

В седем вечерта се приготвиха да си вървят. Докато си обличаха якетата, телефонът на бюрото на Катц звънна. В отговор на обаждането му Шантал Грубман оставяше съобщение. Удивен, Катц изтича до апарата. Той и Дарил вдигнаха слушалката едновременно.

— Тук детектив Стив Катц. Благодаря, госпожо, че се свързвате с нас толкова бързо.

— Мога ли да ви помогна, детектив Катц?

Гласът на жената звучеше приятно, меко и приятелски. След като личната ѝ асистентка го отнесе със снобското си отношение, сега очакваше да го приковат за стената.

— Каквото и да ни кажете за бившия си съпруг, госпожо, може да е от помощ.

— Горкият Лари — подхвана тя. — Имаше и добри намерения, но притежаваше таланта да вбесява хората. Част от това поведение, предполагам, се дължи на желанието да привлече внимание. Останалото е стратегия. Навремето, когато Лари започваше бизнеса си, той прозря едно: хората, дори богатите, се чувстват несигурни пред силата на изкуството. Той стана вещь в изтънченото сплашване. Откри, че известна доза пресметнатата неприязън допринася за кариерата му.

— Ценителите на изкуството обичат да ги мамят и подвеждат?

— Някои да, други не. Ключът е да съобразиш с кого да злоупотребяваш и на кого да сводничиш. Лари го умееше, но понякога и най-добрият танцьор прави грешни стъпки. Имате ли заподозрян?

— Все още не.

— Бедният Лари — повтори тя. — Наистина се мислеше за безсмъртен.

— Ако не възразявате за въпроса ми, госпожо, това поведение на господин Олафсон ли е причината да се разведете с него?

— Несъмнено е поне част. Но основното беше, че и двамата открихме объркването му.

— Относно какво?

— Налучкайте, детектив Катц.

Гърлен смях. Същият като на Вальри, когато ставаше тигрица.

— Сексуалността? — пробва Катц.

— Правилно. Имате нюйоркски акцент. Оттук ли сте?

— Да, госпожо.

— Ние, нюйоркчаните, сме твърде проникателни.

— Значи господин Олафсон свали картите? — констатира Катц.

— Последния път, когато го видях, се опитваше да открие вътрешното си „аз“. Вие сте в по-добро положение да ми съобщите скорошни новини около сексуалния му живот. Не съм виждала Лари от

години. Нито пък синовете ми са се срещали с него. Знам, че сте се свързали с тях. Вероятно е било необходимо, но настоявам да ги оставите на мира. Те са много разстроени от смъртта на Лари.

— Госпожо, при цялото ми уважение, те не звучаха много разстроени.

— Не ги познавате, детектив Катц. Аз съм им майка.

— Как се разбираха с баща си?

— Презираха го. Когато бяха малки, Лари ги пренебрегваше. Когато поотраснаха, им обръщаше повече внимание, но под формата на жлъчни забележки. На моменти Лари беше доста остър. Във всеки случай липсата на връзка с бащата няма нищо общо със смъртта му. Вчера Тристан приключи изпитите в „Браун“ и аз съм подготвена да предоставя неограничен брой писмени клетвени показания в подкрепа на гореупоменатото. Също и за Себастиан. През последните четири месеца той работеше в „Гугенхайм“ и целият персонал ще го потвърди.

— Подготвили сте си домашното, госпожо Грубман.

— Един родител, един истински родител е длъжен да го прави.

— Кога се появи историята със сексуалното объркване на господин Олафсон?

— Винаги е бил объркан, детектив. Аз бях твърде глупава, за да го забележа. Проблемът възникна, когато Лари го установи.

— Тогава ли започна с пиенето?

— А! — възкликна тя. — Значи знаете. Пак ли е посегнал към чашката?

— Аутопсията показва стари проблеми с черния дроб.

— О... Колко... тъжно — гласът на Шантал Грубман изчезна между двете думи.

— Господин Олафсон споделил с приятели, че е получил помощ от духовен съветник.

— Така ли го е нарекъл? — изненада се тя. — Никога не съм възприемала доктор Уиймс като особено духовен. По-скоро религиозен... спортен треньор.

Името беше познато на Катц, но не успя да се сети откъде.

— Какъв доктор е той?

— Никога не съм знаела. Лари не ми каза, а и аз не го попитах.

И тогава на Катц му просветна: картината в дома на Олафсон. Малки деца танцуват около украсен с цветя и ленти кол. Подписът:

Мишел Уиймс.

— Възможно ли е доктор Уиймс да е търсил друга връзка с бившия ви? — опипа почвата той.

— Какво искате да кажете? Сексуална? — Тя се засмя. — Не допускам.

— По-скоро изява. Той е художник, съпругът ви — търговец.

— Уиймс художник? — Изсмя се отново. — Шегувате се! Не мога да повярвам.

— Защо, госпожо?

— Последно за Майрън Уиймс бих предположила, че ще се занимава с изкуство.

— Говоря за Мишел Уиймс — поправи я Катц.

— А... но разбира се. Сега си обяснявам объркването ви. Да. Мишел Уиймс е художничка със сериозна репутация. Тя е жена, детектив. Майрън ѝ беше съпруг.

— Беше?

— Още един брак, разбит на парчета. Въпреки дълбоката духовност на Майрън.

— Художничка и свещеник. Някак си странен съюз.

— Те са от Небраска или някакво друго равно място. Семпли и добри хора. И двамата са учили в религиозно училище. Мишел имаше талант и дойде в Ню Йорк, защото накъде другаде да насочи дарбата си? Издигна се доста бързо. Тя е първокласна художничка. Майрън я следваше и се опитваше да се издигне в обществото.

— Духовен съветник на света на изкуството? — вметна Катц.

— Нещо подобно. После реши, че не харесва този свят, разведеха се и той се върна в Небраска или където там беше.

— Не и преди да помогне на господин Олафсон.

— Ако Лари е разказвал това на хората, сигурна съм, че се е случило. Сега наистина трябва да вървя, детектив. Вече закъснявам по служба.

„Щрак.“

Катц имаше още няколко въпроса. Навъртя номера, телефонът звънна няколко пъти, но секретар не се включи.

За втори път тръгнаха да си вървят. Някъде до стълбите към надземния етаж ги застигна гласът на Боби Боутрайт: „Хей!“. Беше влязъл в компютъра на Олафсон и ги осветли по въпроса.

— Нямахте големи защитни мерки или опит за укриване на информация. За парола е използвал „Олафсон арт“. Честно казано, няма и кой знае какво за криене. Запазил си е адресите на няколко сайта за оценяване на творби на изкуството и основните търговски къщи, известно количество порно — повечето гей, по-малко от другото — няколко справочника за ресторанти — местни, както и в Ню Йорк. Има инвестиционна сметка в „Мерил Линч“, акции и облигации — някъде над два милиона кинта. Смея да твърдя, че сметката е спаднала след отшумяването на технологичния бум, но все пак е над допустимия минимум.

— А какво ще кажеш за финансовото състояние на бизнеса му? — попита Две Луни.

— В компютъра няма информация. Пробвайте със счетоводителя му — посъветва ги Боби.

Беше осем часа вечерта, твърде късно, за да се обадят. Не бяха научили абсолютно нищо. Скоро началниците — от най-нисшия до най-висшия — щяха да започнат да задават въпроси. Две Луни знаеше, че на случая ще бъде отделена голяма статия в „Санта Фе Ню Мексикан“ — местен ежедневник, чийто спортен раздел беше точно толкова голям, колкото и новинарският. (Когато баща му спомена името на местния отбор — „Изотопи“ — Дарил беше сигурен, че старецът го бърка.) Случай от такава величина щеше да е звезден материал дори за „Албакърки Джърнал“. Надяваше се това да не притесни децата. Всички знаеха с какво си изкарва хляба тати.

Излязоха на студения нощен въздух и се придвижиха до колите.

— Трябва да знаеш нещо. Имах... не знам как ще го наречеш — пререкание, предполагам, с Олафсон — неочаквано съобщи Дарил.

— Така ли?

— Да. — Две Луни му разказа историята.

— И аз щях да побеснея — съчувствено кимна Катц.

— Да. Е, реших, че трябва да знаеш.

Катц се усмихна.

— Не звучи да има нещо общо, вожде. Освен ако не си го убил.

— Ако го бях убил, нямаше да намерите тялото.

— Забавно, партньоре. — Направи пауза. — Всъщност и аз си мислех същото.

Две Луни си позволи лека усмивка. Те извървяха няколко крачки и Катц го погледна.

— Щом ще се изповядваме, ето и моята изповед: името на Вальри се появи в органайзера на Олафсон.

— Тя е художничка. Сигурно има логично обяснение за това — опита се да изясни ситуацията Дарил.

— Тя се мисли за художничка, Дарил. Виждаш ли нещата й.

— Вярно.

— Всъщност — продължи Катц, — ако съдя как говори напоследък, едва ли още го вярва. Олафсон беше много сериозен. Няма начин да е обмислял варианта да я представлява.

— Ето ти още една причина да я има в органайзера му — изтъкна Дарил.

— Именно — въздъхна Катц. — Смятах да поговоря с нея по въпроса. Щях да ти кажа после, защото не очаквам да излезе нещо важно.

— Има логика.

— Не искам да си мислиш, че крия нещо от теб.

— Не мисля така.

— Добре. Щях да го оставя за утре, но си мисля да отида и да я видя сега. Да отидем заедно — подкани Катц.

— Ако не възразяваш, искам да се прибера вкъщи.

— Няма проблем, Дарил. Ще се справя и сам.

— Да, така ще е по-добре.

8

Катц седеше в „Тойота“-та. Двигателят работеше на празни обороти и от парното идваше топъл въздух. Набра домашния номер на Вальри. Секретарят беше включен, но никой не вдигна, дори и след като остави името си. Потегли към центъра. Паркира на долното ниво на общинския паркинг, близо до хотел „Ла Фонда“, и се запъти пеша към галерия „Сара Леви“.

На вратата висеше табела „Затворено“. Цялата сграда беше остъклена. Осветлението работеше. Видя Сара — седеше зад бюрото, заобиколена от прелестни черни грънци от Сан Илдефонсо и група зашеметяващи разказвачи от Пуебло, от племето кочити. На носа ѝ бяха кацнали очила за четене. Катц потропа леко по рамката на вратата. Сара погледна над очилата, усмихна се, запъти се към него и отвори.

— Стив.

— Сара, работиш до късно.

— Винаги. — Основният дистрибутор на керамика от Пуебло за Санта Фе беше на петдесет и пет, изключително слаба и очарователна жена с огромна сиво-синя коса, която се спускаше до оформените ѝ задни части. Сърцевидното ѝ лице не се нуждаеше от грим, за да изглежда добре. Мъжът ѝ беше пластичен хирург. Според слуховете бе опряла до услугите му. Катц знаеше, че не е вярно. Сара имаше природно млада кожа.

— Вал да е наоколо?

— Не е тук, но знаеш къде е. — Тя посочи с поглед нагоре по пресечката.

— Добре. Благодаря.

— Няма нищо, Стив. — Докосна ръкава му. — Когато тръгваше, беше в добро настроение.

Така тя го предупреди, че може би ще се натрапи, ако отиде.

— Ще се опитам да не ѝ развалям настроението.

Бар „Папагалът“ се намираше на една кратка разходка разстояние, на Сан Франсиско стрийт, между магазин за вкаменелости и място, където се продаваха само бели дрехи. Тази вечер клубна кавър група отдаваше почит на Дъби Брадърс. Тътенът на баса се разливаше чак по тротоара:

Oh, oh, oh... listen to the music...

Трима мотористи пиеха бира отвън, вдясно от входа. Беше противозаконно. Почти всички знаеха, че Катц е ченге, но знаеха също, че не дава пет пари. Мотористите го поздравиха по име. Той им отвърна с бегъл жест.

Проправи си път през тълпата от пиячи и поклащащи се танцьори до лакирания бар, където очакваше да види Вал.

Ето я и нея. Седеше на стол в средата на бара, облечена в черна блуза, сини джинси и ботуши, между двама прегърбени типове с опашки. Старото наметало от овча вълна, което носеше през зимата, беше паднало от скута ѝ. Лежеше на пода и в момента служеше за изтривалка на минаващите.

„Опашката“ отляво имаше сива коса и оскъдна брада. Ръката му си почиваше върху голия гръб на Вал, скривайки частично гладиолата, която си бе татуирала миналото лято. Шкембето на дясната „опашка“ висеше над колана му. Кебапчестите му пръсти шареха по дупето ѝ, но, изглежда, това не ѝ правеше впечатление.

Голям задник, отбеляза Катц. Петте-шестте килограма в повече бяха станали десет. Все още разпределени където трябва, но кожата по гърба ѝ се беше поотпуснала и малко поизпъкваше над презрамката на блузата.

Беше се подстригала късо, почти по мъжки. Когато се обърна, Катц забеляза наченки на двойна брадичка. Бяла, както винаги. Бледа като бара, но всичко това нямаше значение. Мъжете ѝ се лепяха — както преди, така и сега, и за в бъдеще. И не защото беше разпусната. Наистина не беше. В известен смисъл тя беше най-желаната жена, която Катц бе познавал.

Вероятно заради нейната непредсказуемост.

Тялото ѝ, завършено, с изразени форми и, да си признаем, отпуснато, успяваше да предаде опияняващо чувство за сексуално

очакване. А дали щеше да доведе до нещо, или не, си оставаше голямата мистерия. Тя беше такава, дори докато с Катц бяха женени.

„Това е!“ — реши той. Вал беше мистериозна. Прецакана, с остър език, далечна, затормозена от пристъпи на ниско самочувствие, изострени от липсата на талант, но умна и забавна, когато имаше желание. Тигрица, прихванеше ли я онова настроение.

Типът отдясно плъзна ръка под задника ѝ. Тя изви глава назад, засмя се и го изтика настрана. Докосна носа му с остър розов нокът.

Катц се приближи и вдигна наметалото. Потупа я леко по рамото.

Тя се обърна и на фона на шумното изпълнение на „Чайна Груув“ извика: „Ти!“.

В реакцията ѝ нямаше нито изненада, нито обида.

Просто „ти“.

Катц бе поласкан от факта, че изглеждаше щастлива да го види. Той държеше наметалото. Посочи вратата. Тя се усмихна, кимна и го взе. Плъзна се по стола, вплете пръсти в пръстите на Катц и се втренчи в очите му.

Глупаците на бара гледаха като гръмнати как тя и Катц излизат от заведението.

Вал се наметна чак когато се отдалечиха на половин пресечка от „Папагалът“. Белите ѝ рамене бяха настръхнали. Същото се отнасяше и за цепката на бюста ѝ. Белите ѝ гърди подскачаха свободно. Катц се пребори с желанието да я обгърне с ръка, да я предпази от студа и всичко останало.

Докато вървяха, тя подхвърли:

— Фантазираш, Стив.

Той вдигна вежди.

Тя спря и разпери широко ръце.

— Дай ми прегръдка. Голяма.

Той се подчини и те се сляха в прегръдка. Тя ухапа ухото му и прошепна:

— Изглеждаш добре, бивши съпрузе.

— Ти също, бивша съпруго.

— Аз съм свиня.

— Нищо подобно. Вие жените и вашата изкривена представа за пропорции...

Сложи пръст на устните му и го накара да замълчи.

— Не бъди мил, Стив. Може да се прибера с теб.

Той се отдръпна и погледна в дълбоките ѝ кафяви очи. Две бръчки окупираха пространството между оскубаните ѝ вежди. „Символите на старостта“ не бяха пропуснали и краищата на очите ѝ. Очите му поеха всичко това, но умът му не регистрира нищо. Всичко, което видя, беше мистерия.

Продължиха по пътя.

— Това голяма трагедия ли ще е? — попита той.

— Кое?

— Да се приберем заедно.

— Най-вероятно. По-добре да не разбираме. — Тя тръгна побързо. Той я догони.

Стигнаха до парка в центъра на града. През топлите вечери хлапетата пиеха понякога, а хулиганите просто се мотаеха тук. От време на време бездомници се разполагаха по пейките, докато накрая униформените разгонваха всички. Тази вечер наоколо не се виждаше жива душа. Бяха само те двамата, мястото беше лишено от човешко присъствие. Коледни лампички, сребърносини снежни преспи, стотици бели диамантени звезди и чиста магия осветяваха центъра. Твърде много радост за човек, който живееше в каменен двор. Изведнъж Катц се почувства депресиран.

— Заради Олафсон ли е? — полюбопитства Валъри.

— Откъде знаеш?

— Олафсон е мъртъв, а и знам какво работиш. Какво става, Стив? Да не би името ми да е излязло някъде?

— В органаизера му.

— Видя ли? — Тя потри ръце. — И аз ставам за детектив.

— Да влезем някъде на топло — предложи Катц. — Да седнем в колата. Ще пусна парното.

— И да се натискаме? — усмихна се тя.

— Престани! — сопна ѝ се с ядовит глас.

— Съжалявам, че те обидих. — Тя скръсти ръце върху гърдите си със свити устни и по-студена от въздуха.

— Съжалявам — извини се той. — Работя вече двайсет и четири часа. Почти не съм спал.

— Това е твое решение, Стив.

— Съжалявам, Вал. Да започнем отначало.

— Разбира се — съгласи се тя. — И докато сме още в началото, да се помолим за световен мир. — Обърна се, изучи го и го погледна по начин, който го накара да се чуди дали ще се разплаче. Сега пък какво?

— Вал...

— Наскоро да си ходил в Банделиер, Стив?

— Напоследък не съм — призна той. Понякога през почивните си дни посещаваше националния парк. Рейнджърът го пускаше безплатно — жест от един униформен към друг. Когато имаше туристи, той се разхождаше. В безлюдни дни се изкачваше по стълба към една от древните пещери на Анасази. Сядаше и наблюдаваше руините на стария пазар на Пуебло, който се разкриваше под него. Две Луни щеше да се изсмее, но Катц наистина се бе почувствал едно цяло с духовете на Земята. Откри парка след развода, докато караше безцелно и изучаваше пустошта. За разлика от „Голямата ябълка“^[1] Ню Мексико беше осеяно с отворени пространства. Той не си спомняше да е казвал на Валъри за посещенията си до Банделиер. Но, от друга страна, не си спомняше ясно за какво точно си бяха говорили.

Седнаха там, на пейката, и останаха дълго. Или поне така им се стори. После внезапно тя сложи замръзналите си ръце върху лицето му и го целуна страстно. Устните ѝ бяха студени, но езикът ѝ бе топъл.

Когато се отдръпна, прошепна:

— Хайде да отидем у нас.

* * *

Вал изкара своя ван „Фолксваген“ от паркинга зад галерията и Катц я последва, докато тя шофираше най-безотговорно към апартамента си, който се намираще на немаркирана алея встрани от Пабло де Перлата, недалеч от мястото на убийството. Живееше в къщата за гости на огромен кирпичен имот, собственост на калифорнийска двойка, рядко посещаваща Санта Фе. От Вал се очакваше да се грижи за дребните поправки. През по-голямата част тя разполагаше изцяло с двата акра заградена площ. Веднъж заведе Катц в основната къща. Правиха любов на голямото чамово легло с

балдахин на собствениците, заобиколени от снимки на децата им. После той се залови да разтребва, но тя го спря — щяла да се погрижи.

Паркираха един до друг на чакълестия път. Вал беше оставила входната врата отключена. Бутна я и влезе. Катц потисна рефлекс да й се накара и я последва вътре. Взе студения „Сам Адам“, който му предложи. Тя седна на леглото, а Катц се опитваше да не обръща внимание на ужасните абстракции, които изпълваха пространството и го позоряха.

Тя застана на сантиметри от него, съблече се бързо и попита:

— Какво чакаш?

Добър въпрос. Беше здраво, бързо и прекрасно. Катц трябваше да стиска зъби, за да не изкрещи.

По-късно, докато лежаха голи в леглото, тя каза:

— Името ми е в органазера му, защото ме искаше.

— О! — възкликна Катц.

— Не сексуално. Искам да кажа — и това го искаше, но той беше повече гей, макар и не изцяло. Имаше и хетеро вибрация. Една жена може да го усети. Искаше да напусна Сара и да отида и да работя за него.

— Защо?

— Защото съм гений — засмя се тя. — Възнамеряваше да се захване с грънци от Пуебло. Каза ми, че интересът към индианското изкуство растял главоломно на Източния бряг. С неговите връзки в Ню Йорк щеше да реализира три пъти повече продукцията от Сара. Планираше да влезе в мрежата. Щеше да използва търговските услуги за по-евтини неща, а за по-ценните щеше да влезе в сайтовете за изкуство. Щеше да подеме и рекламна кампания на своя сайт. Имаше идеи как да развие пазара. Каза, че до една година Сара едва-едва ще крета, а след още половин с нея ще е свършено.

— Приятен тип.

— Ужасен тип. — Вал очерта кръг около лявото зърно на Катц. — Това беше основният му мотив, струва ми се. Не само да успее, но и да провали Сара.

— Какъв беше твоят стимул, за да напуснеш?

— Петдесет процента увеличение и евентуално партньорство. С увеличението, смятам, щеше да се справи, поне в началото.

Партньорството беше пълна глупост. Щеше да ме използва, за да се установи, и после да се отърве от мен и да наеме някой лакей.

— Отказа ли му?

— Обещах да си помисля. После продължих да го избягвам. — Тя се заигра с мустака на Катц. — Седмица по-късно той ме потърси. Не му се обадох. След още няколко дни отново ми телефонира. Казах му, че още обмислям. Прояви известна раздражителност, явно беше свикнал да става неговото. Обади се и трети път, след две седмици. Казах му, че съм заета с клиент и ще му звънна по-късно. Той се възмути. Не съм ли знаела кой е той. Не съм ли знаела какво можел да ми причини, ако реши.

Тя легна по гръб, тежките ѝ гърди се разляха и станаха плоски.

— Не му играех по свирката. Останах наистина мила и му казах, че съм обмислила тъй щедрото му предложение и ще продължавам да го обмислям, но на този етап не бих могла да поема подобен ангажимент. Силно шокиран, затвори телефона, без да обели и дума. Скоро след това го видях в центъра. Движеше се точно срещу мен. Когато ме видя, пресече улицата.

— Защо просто не му отказа?

— Познаваш ме, Стив. Знаеш как съм с мъжете — усмихна се тя.

Валъри направи спагети и соеви наденички. И двамата вечеряха безмълвно. Докато Катц миеше чиниите, забеляза как тя се прозява неприкрито.

Съблече халата, който му бе донесла — един от старите му. Миризмата на другите мъже се беше пропила в хавлиената материя. Това не го притесняваше. Сега той беше само поредният мъж. Облече се и я целуна за лека нощ. Сладка и чиста целувка без обещания за бъдещето. Той се отправи към каменния двор с мисълта, че тази вечер може и да се наспи.

[1] Голямата ябълка — Ню Йорк Сити. — Б.пр. ↑

9

Двамата детективи спаха до късно и пристигнаха в управлението в десет. Завариха на бюрата си еднакви съобщения — среща с началник Бейкън след час. Съвещанието продължи две минути. Шефката попита какво става, а Две Луни и Катц отговориха „нищо засега“. Жертвата имаше твърде много потенциални врагове.

— Има ли изгледи да го разрешим?

— Може би — обади се Две Луни. — А може би не.

Тя се замисли за момент.

— Това няма да е добре, но едва ли ще има последствия. Нито по отношение на туристите, нито по отношение на доверието на гражданите. Точно защото е имал толкова много врагове, не е изключено да се възприеме като отклонение от нормите.

Детективите стояха безмълвни.

Началник Бейкън продължи:

— Не че съм песимист, момчета. Добре. Излизайте и си вършете работата.

„Каква беше нашата *работа*?“ — щеше да попита Две Луни.

— Да видим как вървят нещата с отпечатъците на семейство Скагс — предложи Катц.

— Ще ги снемат утре.

— Защо не днес?

— Знаеш ги тия типове. Винаги има причина. — Две Луни се обади в щатската криминална лаборатория и помоли да ускорят нещата. Затвори телефона и поклати глава. — Заети са със случай на изнасилване в Берналило.

— Изнасилването цака убийството?

— Жертвата била на дванайсет. Живеела в двойна каравана с майка си, алкохоличка. Задникът се промъкнал в стаята ѝ. Най-вероятно бивше гадже на майката — много кандидати в тази група.

Катц му разказа историята на Валъри за Олафсон, който се целел в бизнеса на Сара.

— Може Сара да му е видяла сметката. — Две Луни вдигна един молив и отпусна ръка в изнемошало посичащо движение.

— Или съпругът ѝ — допълни Катц.

— Кой е той?

— Доктор Одед Леви, пластичен хирург. Роден е в Израел и е служил в тяхната армия. Плюс това е голямо момче.

— Лош нрав? — поинтересува се Дарил.

— В случаите, когато съм го срещал, не. Но винаги е било по приятни поводи. Нали знаеш... социални прояви.

— Ти контактуваш ли с хирурзи на социални прояви?

— Веднъж — призна Катц. — След като Вал започна работа, Сара я поканила на вечерно парти в дома им. Вал имаше нужда от кавалер, затова помоли мен.

— Звучи забавно.

Далеч от истината. Цяла вечер Вал флиртувала с някакъв ортопед и скоро след това се забила с него.

— Впоследствие го срещнах няколко пъти — продължи Катц. — Нали знаеш, като се запознаеш с някого, просто го забелязваш. Винаги ми е изглеждал сърдечен тип. Между другото, той е по-млад от Сара.

— И това значи...

Катц вдигна ръце и сви рамене.

— Нищо. Тогава, в тяхната къща, той изглеждаше много влюбен в нея.

— Тя е красива жена — додаде Две Луни. — Знам колко бесен бях, когато Олафсон критикуваше моята жена. Няма да ти казвам на какво е способен обучен в армията евреин, когато разбере, че Олафсон е планирал да смаже бизнеса на жена му.

* * *

Кабинетът на доктор Одед Леви заемаше целия приземен етаж на медицинската сграда на „Сейнт Майкълс“, източно от Хоспитал Драйв, право на юг от болница „Свети Винсент“. В празната дискретна чакалня, с масленожълти кожени канапета, индиански черги покриваха

дъсчения дъбов под. Няколко броя „Архитектурен справочник“ и „Санта Фе стил“ лежаха внимателно разтворени върху покритите с гранит маси. Катц веднага определи скалата — ивичест гнайс. Скални пластове от това нещо стояха на педя от прозореца му.

Посрещна ги красива рецепционистка. Когато поискаха да се видят с доктор Леви, тя си остана все така красива и дружелюбна.

— Току-що излезе за обяд.

— Имате ли представа къде? — попита Дарил.

— В „Палас“. Обича да се храни в двора, но в това време сигурно е вътре.

Отидоха до центъра, намериха заграден паркинг и продължиха пеша до хотел „Палас“. Доктор Оded седеше сам във викторианска трапезария, в отдалечено червено кожено сепаре. Ядеше пържена пъстърва и пиеше диетична кола.

— Стив — поздрави той.

Дори седнал, размерите му се набиваха на очи. Катц знаеше, че е метър и деветдесет — метър и деветдесет и пет, във форма и с широки рамене. Имаше хубав тен, черната му къдрава коса беше подстригана късо.

— Доктор Леви. — Катц представи Две Луни.

— Дватама сигурно работите здраво. Заслужавате един хубав обяд. — Докторът имаше прекрасен акцент. Ръцете му бяха с размерите на бейзболни ръкавици, с дълги пръсти и безупречен маникюр. Пурпурната му копринена вратовръзка беше разхлабена върху разкопчаната яка на небесносинята риза. Морскосиньо кашмирено палто беше сгънато прилежно върху съседната седалка.

— Откъде знаете, че работим усилено? — попита Катц.

— Убийството на Олафсон. Пише го в „Санта Фе Нью Мексикан“ и в „Албакърки Джърнал“.

— Нямах възможност да прегледам пресата — призна Две Луни.

— Сигурно е за добро. Валъри каза на Сара, че работите по случая. — Леви посочи вдясно, където стоеше сакото. — Ще седнете ли при мен?

— Всъщност дойдохме, за да говорим с вас — каза Дарил.

Леви вдигна вежди.

— Сериозно? Тогава заповядайте и ми обяснете защо.

Докато Катц разказваше, хирургът продължи да се храни. Режеше пъстървата на идеални квадратчета, забождаше я на вилицата и изучаваше всяка хапка, преди да я поднесе плавно към устата си. Когато Катц приключи, докторът каза:

— Миналата година той се опита да купи бизнеса на Сара, но се провали. Заплаши обаче да го разруши.

— Някаква определена причина, за да й има зъб? — попита Катц. Леви помисли по въпроса.

— Не мисля. Сара го отдаде на schadenfrende.

— Какво е това? — обади се Дарил.

— На немски означава радост от страданието на другите — поясни Леви. — Олафсон беше жаден за власт човек и според Сара искал да доминира на художествената сцена в Санта Фе. Сара се е утвърдила, работи успешно и доста я харесват. За човек като него тя е привлекателна мишена.

— Неприятно е, докторе. Някакъв тип да вдигне мерника на съпругата ви — отбеляза Катц.

— Интересна фразеология — усмихна се Леви. — Доста неприятно, но аз не бях притеснен.

— И защо?

— Сара може да се грижи за себе си. — Хирургът набоде поредната геометрична хапка, пийна малко сода, погледна си ръчния часовник с дебелина на карта за игра и остави пари на масата. — Обратно на работа.

— Липосукция ли? — осведоми се Дарил.

— Лицева реконструкция — уточни Леви. — Петгодишно момиченце, пострадало при инцидент на Двайсет и пета улица. Обичам да правя този вид операции.

— Противоположното на schaden. Каквото и да е — вметна Две Луни.

Леви погледна озадачен.

— Радост от възстановяване на другите.

— А! — възкликна Леви. — Никога не съм го възприемал от тази гледна точка. Но да, много ми допада.

На излизане от ресторанта Две Луни попита:

— Какво мислиш?

— Той е достатъчно едър — отвърна Катц. — Видя ли ръцете му?

— Отпечатъците му трябва да са в архивите на Щатската медицинска управа.

Те взеха „Краун Виктория“-та от градския паркинг. Две Луни седна зад волана.

— Сигурно е странно... да сглобяваш лицето на дете.

— Впечатляващо — съгласи се Катц.

След около миля Две Луни подхвърли:

— Срамота е да оставиш такъв човек без комисиона.

От управлението се обадиха в медицинския борд и внесоха молба за отпечатъците на доктор Оded Леви. Обработката и получаването щяха да отнемат дни. Нямаше начин да им изпратят информацията по факса, директно в криминалната лаборатория.

— Освен ако не включим шефката — разсъждаваше на глас Две Луни.

— За това ще ни трябва повече.

— Най-вероятно Леви няма да ходи никъде.

— Дали е той? — погледна го Катц.

— Всъщност не, равине. А ти какво мислиш?

— На този етап не знам какво да мисля — въздъхна Катц. — Случаят започва да мирише. Миризма на провал.

До края на деня ги очакваше приятна изненада, макар и незначителна. Техниците бяха отишли до Ембудо, за да снемат отпечатъци от семейство Скагс, и си бяха свършили работата. Вече правеха компютърното сканиране и очакваха първоначалната информация до пет следобед. При двусмислени или неясни следи главният факир по отпечатъците в лабораторията — цивилният аналитик Карън Блевинс — щеше да направи ръчна проверка.

Две Луни и Катц останаха да изчакат резултатите. Отделиха време за вечеря с бургер и пържени картопки. Разчистваха документация по други случаи, умуваха върху нова насока за разследването по случая Олафсон.

В седем часа се нуждаеха от нова насока повече от всякога. Отпечатъците на Барт и Ема Скагс не съвпадаха със снетите от „Олафсон Югозапад“ — къщата на жертвата. Ема бе посетила галерията, но не бе оставила и следа от себе си.

В осем часа вечерта, отчаяни и изтощени, Катц и Две Луни тръгнаха да си вървят, но преди да стигнат до вратата, телефонът на Катц звънна — обаждаше се полицаи Деби Сантана.

— Назначиха ме да охранявам галерията, докато Самър Райли преглежда инвентара. Изглежда, е попаднала на нещо.

Тъкмо Катц да си отвори устата, Самър грабна слушалката.

— Познайте! Кражба е. Четири картини от списъка липсват.

Катц се почувства окрилен — вече имаше мотивация. Оставаше само да открият крадеца!

— Има нещо странно обаче — добави Самър.

— А именно? — попита Катц.

— Не са взети много по-скъпи работи. Всички липсващи платна са от един автор.

— Кой?

— Мишел Уиймс. Явно има голям почитател. От художествена гледна точка тя е значителна, но все още не е скъпа. Лари планиваше да я издигне на следващо ниво.

— Каква е стойността на четирите картини?

— Около трийсет и пет хиляди. Това е цената на Лари на дребно. Обикновено той сваляше директно десет процента. Парите не са малко, но непосредствено до четирите творби на Уиймс стои един Уендо, оценен на сто и петдесет хиляди, и малка картина на Гай Роуз, която струва много повече. И двете са тук. Всичко е тук, освен Уиймс.

— Прегледахте ли целия инвентар?

— Покрих поне две трети. Има база данни на творби на изкуството. Мога и сама да въведа информацията, но реших първо да ви се обадя. Искате ли имената на картините?

— Не се притеснявай, Самър. Идваме.

10

„Мери и Макс в басейна“, 2003, 36x48, платно с маслени бои — 7000 долара.

„Мери и Макс ядат житна закуска“, 2002, 54x60, платно с маслени бои — 15 000 долара.

„Мери и Макс с гумени патета“, 2003, 16x24, платно с маслени бои — 7500 долара.

„Мери и Макс сънуват“, 2003, 16x24, платно с маслени бои — 7500 долара.

Катц и Две Луни разгледаха фотоси на картините.

— Защо ги снимате? — попита Дарил.

— Изпращаме ги на клиенти, които се интересуват от автора, а понякога и на клиенти, които според Лари ще харесат стила на твореца.

Тя продължаваше да говори за мъртвия си шеф в сегашно време.

Катц прегледа фотографиите още веднъж.

Четири картини. Всичките се въртяха около една тема: две голи руси ангелски дечица — едва проходило момиченце и малко по-голямо момченце.

Катц ги беше виждал и преди. Танцуваха около украсен с ленти и цветя кол — по-голяма картина, окачена в една от стаите в къщата на Лари Олафсон. Нетренираното му око хвана картината. Талантът на Мишел Уиймс спасяваше сюжета от блудкаво излъчване. А идеята на Олафсон да закачи нейна творба в домашна обстановка можеше да е и търговски трик — да я издигне на следващо ниво, както се изрази Самър.

Или просто харесваше стила й.

Явно не беше единствен.

Две Луни отклони поглед от едната снимка. Намръщи се и Катц надникна през рамото му: *Мери и Макс с гумени патета*. Дечицата

стояха пред вана и изучаваха жълти играчки. Пълна фронтална голота. В краката на момиченцето, наред зеления под на банята, лежеше намачкана кърпа.

Катц прочисти гърло. Две Луни пяхна снимките в плик с доказателства и ги подаде на Деби Сантана. Помоли Самър Райли да почака в офиса на галерията и заведе Катц в предното помещение. Лентата, очертаваща местоположението на тялото на Олафсон, все още стоеше на масивния дървен под. Катц възприе картината като натюрморт. Представи си, че една от малките ръждиви капки кръв е кръгла червена табелка с надпис: „Картината е продадена“.

— Какво мислиш за онези картини? — попита Две Луни.

— Няма значение какво си мисля аз — отвърна Катц. — Ти ги възприемаш като детско порно.

Дарил си почеса носа.

— Вероятно ти ги възприемаш като детско порно и правиш... както казват психоаналитиците... проектираш го върху мен.

— Благодаря, доктор Фройд — поклони се иронично Катц.

— Доктор Schadenfrende.

Катц се изсмя.

— Да ти кажа право, не знам как ги възприемам. Видях картината, окачена в къщата на Олафсон, и ми се стори добра от художествена гледна точка. Дарил, ти виждаш четири наведнъж, особено онази, която гледаше...

— Начинът, по който седи момиченцето — с разтворени крака. И онази кърпа в краката му. Виждаш съм го и преди.

— Да — кимна Катц. — И все пак Мишел Уиймс явно познава тези деца. Много е вероятно дори да са нейните. Творците си имат... музи. Непрекъснато рисуват хора.

— Ти би ли закачил това у дома си?

— Не.

— Но Олафсон го е закачил — подчерта Дарил. — Което значи, че вероятно е имал нещо повече от професионален интерес към Уиймс. Може би рисунките са го развълнували.

— Гей и хетеро, подъл и извратен — обобщи Катц. — Всичко е възможно.

— Особено с този тип, Стив. Той е като лука — колкото повече го режеш, толкова повече мирише.

— Каквото и да е направил или да не е направил, някой е искал онези картини достатъчно силно, щом е убил заради тях. Което също съвпада с тезата за непредумишлено убийство. Нашият човек е дошъл за картините, не за Олафсон. Или се е опитал да се промъкне, за да ги открадне, а Олафсон го е спипал на местопрестъплението и е последвал конфликт. Или се е появил и ги е поискал и е последвал конфликт.

— Има логика — призна Две Луни. — Във всеки случай двамата са си разменили реплики. Олафсон е реагирал по характерния за него сприхав и арогантен начин. Обърнал е гръб на нашия извършител и „буум“.

— Сериозен „буум“ — поклати глава Катц. — Самър каза, че Олафсон е пращал снимки на всеки, проявил интерес към определен автор. Да проверим кой се е интересувал от Уиймс.

Петнайсет клиенти бяха получили снимки на Уиймс: четирима в Европа, двама в Япония, седем на Източното крайбрежие и двама местни. Местните бяха госпожа Алма Мартен и доктор и госпожа Мелсън Еванс Алдренс. И двата адреса се намираха в изключително скъпи райони в Лас Кампанес: заградено голф игрище и конна база, включващи имоти със зашеметяваща панорама.

Катц попита Самър Райли дали познава Мартен и семейство Алдренс.

— Разбира се. Алма Мартен е кукличка. Тя е на около осемдесет и е прикована към инвалидна количка. На млади години явно е била голяма купонджийка. Лари я пазеше в списъка, за да ѝ създава самочувствие, че още е част от сцената. Семейство Алдренс са малко по-млади — някъде над шейсетте. Джойс — госпожа Алдренс — се интересува от изкуство.

— Какъв лекар е съпругът ѝ?

— Доколкото си спомням, кардиолог. Сега е пенсионер. Виждала съм го само веднъж.

— Едър тип?

Самър се засмя.

— Около метър и шейсет. Защо питате? Никой от клиентите на Лари не би посегнал на живота му. Сигурна съм.

— Защо? — заинтересува се Две Луни.

— Защото всички го обичаха. Това е част от уменията да си велик търговец на художествени творби.

— Кое?

— Да се обвързваш лично. Да знаеш на кой творец кой клиент пасва. Нещо като сватосването.

— Лари е бил добър сватовник — прецени Катц.

— Най-добрият. — Очите на жената се навлажниха.

— Липсва ли ви?

— На толкова много неща искаше да ме научи — промълви тя. — Каза ми, че съм се запътила право към върха.

— Като търговец ли?

Самър кимна категорично.

— Лари твърдеше, че имам нужните качества. Планираше да ме изпрати в друга галерия, където да продавам индиански грънци. Щях да му бъда партньор. А сега... — Тя вдигна ръце. — Може ли да си вървя? Наистина имам нужда от почивка.

— Нещо да ни кажете за децата на картините? — върна се към същността на случая Дарил.

— Мери и Макс ли? Те са децата на Мишел. Много са сладки и тя улавя същността им брилянтно.

Последните думи звучаха като реклама от каталог за изкуство.

— Къде живее Мишел? — поинтересува се Катц.

— Тук, в Санта Фе. Има къща. Малко на север от центъра.

— Разполагате ли с адреса?

Тя въздъхна театрално, прелисти някакъв „Ролодекс“, откри визитната картичка и посочи улицата и номера.

Мишел Уиймс живееше на Артист Роуд.

— Сега мога ли да си вървя? — И с по-тих глас, по-скоро на себе си, отколкото на детективите, добави: — По дяволите! Време е да започна наново.

На излизане тя плачеше.

Детективите се поровиха в компютъра, преди да отидат да говорят с портретистката на Мери и Макс. Мишел Уиймс нямаше регистрирани криминални прояви, макар да не стигнаха до това заключение без известно объркване. Мъж със същото име лежеше за

кражба в затвор в Мериън, Илинойс. Майкъл Хорис Уиймс, чернокож, двайсет и шест годишен.

— Може да си е направила операция за смяна на пола — предположи Две Луни.

— Нищо чудно. — Катц повдигна червения си мустак. — В този момент бих повярвал на всичко.

В „Гугъл“ излязоха петдесет и четири резултата за Мишел Андреа Уиймс — повечето за изложби, деветдесет и девет процента от които се бяха състояли в галериите на Олафсон в Ню Йорк и Санта Фе.

Резултат номер петдесет и две обаче се оказа изключението, което накара детективите да затаят дъх.

Малка статия в „Ню Йорк Дейли Нюз“. От острия език личеше, че е по-скоро клюкарска колонка, отколкото чист репортаж. Миналата година отчужденият съпруг на художничката — пастор, самоопределящ се като „духовен съветник“ на име Майрън Уиймс, провалил премиерата на Мишел Уиймс, на която тя изложила дузина нови картини с Мери и Макс. Разяреният Уиймс слисал посетителите с обвинението, че подкрепят бърлога на греховността и са се „втренчили в разврата“. Преди персоналът на галерията да свари да се намеси, той се хвърлил върху една от картините, съборил я от стената, стъпкал платното и нанесъл непоправими щети на творбата. При опита му да направи същото и с втора картина, група посетители успели да усмирят празнодумеца.

Обадили се на полицията и Майрън Уиймс бил арестуван.

Нищо повече.

— От това може да излезе нещо — допусна Катц.

— Да вкараме името на Майрън — предложи Две Луни.

Пет от шестте резултата съдържаха негови проповеди в църква в Енид, Оклахома. Постоянно споменаваше „грех“ и „отвращение“; две директни препратки към „разврата, който представлява порнографията“; шестият резултат цитираше същата статия от „Дейли Нюз“.

— А няма повдигнати обвинения — изненада се Катц.

— Да проверим правния архив — подсказа Две Луни. — Да видим дали ще излязат граждански процеси.

Половин час по-късно те не бяха открили нищо, което да говори, че Майрън Уиймс е подведен под отговорност за избухването си.

Две Луни се изправи и разкърши едрото си, високо тяло.

— Унижава жена си, съсипва работата ѝ и тя не повдига обвинение?

— Става въпрос за отчуждени съпрузи — напомни Катц. — Следователно са били в процес на развод. Двамата може да са попаднали в сложна ситуация. Например тя да е използвала инцидента, за да си осигури сделка — за по-добро попечителство или финансово споразумение. Не е изключено и Майрън да се е поуспокоил. Тя продължава да рисува децата.

— Не знам, Стив. Човекът има дълбоки убеждения, свързан е с децата. Едва ли би се съгласил на сделка.

Катц си помисли: „Добре дошъл в света на семейния раздор, партньоре“, но на глас рече:

— И друго нещо трябва да вземем под внимание. Майрън е имал лични взаимоотношения с Олафсон, отделно от света на изкуството. Помогнал му е да се справи с пиенето. Това е.

— Още една причина да бъде ядосан, Стив. Помага на човека, онзи излага работите на бившата му съпруга и подпомага нещо, което той смята за мръсни картини. Това ме кара да се чудя колко ли е висок Майрън.

Обаждане до „Моторни превозни средства Оклахома“ даде отговор на този въпрос. Според тях Майрън Менинг Уиймс бил бял мъж, петдесет и пет годишен. Но по-важното — на ръст бил метър и деветдесет и три и с тегло около сто и трийсет килограма.

Поискаха копие от шофьорската книжка на Уиймс.

— Ако пише сто и трийсет, значи е сто и четирийсет — реагира Две Луни. — Хората винаги лъжат.

Факсът избръмча. Получиха снимка малък формат и я увеличила на копирната машина в управлението.

Майрън Уиймс имаше пълно лице, буйна сива коса и месеста, изпъкнала брадичка с дълбока трапчинка. Малките очила стояха направо абсурдно на носа му, който напомняше картоф. Вратът му, поширок от лицето, образуваше пръстеновидна ивица отпред като усукано и завито задушено месо. Създаваше впечатление за процъфтяла колежанска футболна звезда.

— Голямо момче — констатира Две Луни.

— Много голямо момче — уточни Катц. — Чудя се дали е в града.

Детективите позвъниха в къщата на Майрън Уиймс в Енид, Оклахома. Включи се телефонен секретар: „Това е домът на преподобния доктор Майрън Уиймс...“. Благият глас звучеше учудващо момчешки. Съобщението на Уиймс завършваше с благословия за „духовен и личностен растеж“, насочена към обаждащия се.

Не го откриха и в неговата църква. Според архивите Уиймс не беше летял извън Албакърки през изминалите шейсет дни.

Катц и Две Луни прекараха следващите три часа, проверявайки хотелите в Санта Фе. Разшириха търсенето и най-накрая постигнаха резултат в долнопробен мотел в южната част само на две мили от управлението.

Потеглиха натам. Говориха с рецепциониста — хлапе от Навахо, едва навършило двацет години, със свършено права черна коса и наченки на мустаци. Преди три дни техният човек се бе записал със собственото си име. Регистрационните номера на превозното му средство бяха надлежно заведени в регистрите на Охайо — джип „Чероки“, деветдесет и четвърта година. Съвпаднаше с информацията, получена от Енид. Уиймс беше предплатил за една седмица. Рецепционистът, Леонард Коул, го беше видял вчера.

— Сигурен ли сте?

— Да — потвърди Коул. — Трудно е да го пропуснеш. Той е огромен.

— И не сте го виждал оттогава? — осведоми се Две Луни.

— Не, сър.

Коул си погледна часовника. От задната стая се чуваше работещ телевизор. Младежът очевидно бързаше да си догледа предаването. Извади ключ и попита:

— Искате ли да проверите стаята?

— Нямаме право без заповед за обиск. Но ти можеш да влезеш, ако нещо те притеснява.

— Какво например? — учуди се Леонард Коул.

— Изтичане на газ, вода, нещо такова.

— Нямаме газ, всичко е електрическо, но понякога душовете текат — сети се Коул.

Те последваха Коул до приземния етаж. Коул почука, изчака, почука отново, после отключи. Пропуснаха го да мине пръв. Той задържа вратата отворена и се вторачи в стаята.

Всичко беше подредено и чисто. Четири картини бяха подпрени на стената до оправеното единично легло.

Катц си помисли: „Толкова едър тип да спи на такова легло, не е забавно. Винаги е по-лесно, ако си мотивиран“.

И доказателството за мотивацията беше видно: резач за кутии стоеше върху пластмасов гардероб. Най-горната картина представляваше нарязана маса от накъдрени ленти платно, което все още стоеше прикрепено към рамката си. Леонард Коул погледна зад картината и каза:

— Всичките са нарязани. Доста ненормално.

Две Луни му разпореди да излезе и да заключи.

— Ще изпратим полицаи да наблюдават мястото. Междувременно не пускайте никого да влиза или да излиза. Ако Уиймс се появи, ни се обади незабавно.

— Този тип опасен ли е?

— За теб вероятно не. — Катц извади клетъчния си телефон. — Но не заставай на пътя му. — Обади се за подкрепление и поиска наблюдение на джипа на Майрън Уиймс. Погледна към партньора си. — И ти ли си мислиш, същото?

— Да, убеден съм — кимна Две Луни. — Да вървим.

Детективите забързаха към „Краун Виктория“-та.

Целият този гняв.

Бившата съпруга.

Стигнаха до адреса и видяха раздвижените форми на почти изваяна кирпичена къща, на две пресечки източно от Бишъл Лодж Роуд, точно преди Хайд Парк. Намираше се само на петнайсет мили от ски пистата, а въздухът вече беше разреден и свеж.

Нисковолтовото осветление на мястото правеше лек намек за екосъобразно поддържане на пейзажа — местни треви и храсти, изронени скали и обръч от покрити със сняг пиони. Алеята минаваше по пътека от аризонска каменна настилка. Входната врата беше изработена от старо сиво тиково дърво, масивната част — от прелестно патинирана мед. Две Луни почука, но отговор не последва. Пробва дръжката. Отворено.

Катц си помисли: „Още една, която не заключва входната врата“.

Направо глупаво в конкретния случай. Жената трябваше да подозира бившия си съпруг лунатик в убийството на Олафсон. Извади пистолета си от ръчно обшития кобур. Същото направи и Две Луни. Хванал оръжие в ръце, Дарил извика името на Мишел Уиймс.

Мълчание.

Преминаха през антрето до всекидневната. Нямаше никой, но светлините бяха включени. Високи тавани с красиви покривни греди и латилос^[1], незаменимата индианска камина. Обстановката говореше за стил — тежки потъмнели мебели, очевидно понасящи добре сухия климат. Няколко антики омекоотяваха атмосферата. Хубави кожени дивани, износени, но скъпи на вид черги.

Беше твърде тихо.

Нямаше картини, само голи стени със светлокремава мазилка, примесена с лека нотка на бледосиньо. „Странно“ — помисли си Две Луни. Но как се казва? Децата на обуцаря ходят боси.

Като говорим за това, къде са децата?

Пулсът на Две Луни се ускори.

Може би в момента спят в безопасност при някои познати? Две Луни искрено се надяваше да е така. Двукрила стъклена плъзгаща се

врата водеше до сенчест портал. Имаше изнесени градински мебели и барбекю на колела както във всяка друга къща.

Върнаха се вътре. В кухнята цареше пълен безпорядък — както във всяка друга къща.

Снимки на децата стояха над каменната камина.

Снимки от училище: Мери и Макс се усмихват благоразумно.

Къде, по дяволите, бяха децата?

— Госпожо Уиймс — извика Две Луни. Стомахът го присви. Замисли се за своите хлапета. Положи усилие да избие мисълта от главата си, но колкото повече се опитваше, толкова по-ясни ставаха лицата им. Като проклет китайски пъзел.

„Отпусни се, Дарил.“

Чу гласа на баща си: „Отпусни се“.

Това помогна малко. Погледна Катц. Посочи с глава наляво към коридор с арка.

Нямаше начин да продължат, без да се обърнат. Катц пазеше гърба на партньора си.

Първата врата отдясно беше към стаята на малкото момиче. Две Луни се страхуваше да влезе, но нямаше избор. Насочи пистолета към пода, в случай че хлапето спи в леглото и не е чуло виковете им. Не искаше инциденти.

Празно.

Беше по-различно, отколкото да открият момиченцето заспало, но със сигурност бе по-добре от това да заварят труп.

Стаята беше розова и хубава, цялата украсена с къдрави дантели. Леглото не беше оправено. На стената над лицевата му табла бяха залепени пластмасови букви: МЕРИ.

Следващата врата ги отведе в стаята на Макс. Също празна. Момчешка от горе до долу. Същински музей за колички „Мачбокс“ и екшън фигурки.

Последната стая беше спалнята на възрастните. Бели стени, железно легло, единично чамово нощно шкафче и нищо друго, включително и тяло.

„Къде е тя?“

„Къде са децата?“

— Госпожо Уиймс? — извика Катц. — Полиция.

Нищо.

Друга двукрила стъклена врата отдясно водеше до нов портал. Две Луни издиша шумно. Катц последва погледа му през стъклото.

Отвън, в горещата ярка светлина на прожектор, до портативен статив стоеше жена. Рисуваше.

В устата си бе пъхнала четка за рисуване; друга държеше с ръка в платнена ръкавица. Изучаваше платното... преценяваше го, анализираше го. Зад гърба ѝ се спускаше стръмен заскрежен хълм.

Тя нанесе няколко мазки и спря за бърза оценка.

Катц и Две Луни стояха срещу гърба на статива. Ако художничката погледнеше към тях, щеше да ги види в цял ръст.

Тя не погледна.

Мишел Уиймс изглеждаше около четирийсетте, поне с петнайсет години по-млада от бившия си. Тя имаше силни скули, тънки устни и остър нос; добра стойка и дълги слаби крака. Носеше бяло ски яке и клин, подпъхнат в туристически ботуши. Жълто-сивата ѝ коса, вързана отзад и сплетена в дълга плитка, лежеше върху лявото ѝ рамо. Около врата си бе омотала черен шал с ресни. Нямахше грим по лицето, но по бузите и брадичката личаха петна от слънчеви изгаряния. Заради многото бръчки имаше вид на по-стара.

„Още една, която е тръгнала по стъпките на Джорджия О'Кийфи“ — помисли си Катц.

Две Луни почука леко върху стъклената врата. Най-сетне Мишел Уиймс откъсна очи от картината. Хвърли им бърз поглед, но после продължи със заниманието си.

Детективите излязоха.

— Вие сте полицаи — по-скоро констатира тя, махайки четката от устата си. Остави я на масичката отстрани. В близост имаше тенекия с терпентин, голям куп парцали и стъклена палитра, описана с кръгови багри.

— Изглежда ни очаквате, госпожо?

Мишел Уиймс се усмихна и продължи да рисува.

— Къде са децата, госпожо Уиймс? — попита Две Луни.

— В безопасност.

Две Луни усети как от плещите му се смъкна огромна тежест.

— В безопасност? — повтори Катц. — В безопасност от бившия ви съпруг ли?

Мишел се усмихна загадъчно.

— Той е в града, нали знаете? — продължи Катц.

Художничката не отговори.

— Открихме четири ваши картини в мотелската му стая.

Мишел Уиймс спря да рисува. Остави четката до купа с парцалите. Затвори очи.

— Бог да ви благослови — прошепна тя.

— За съжаление, госпожо, всичките са унищожени.

Уиймс отвори рязко очи. Тъмни очи, драматични на фона на светлата ѝ коса. Нападателни и неумолими.

— За съжаление. — Прозвуча като имитиране на репликата. Тя се вгледа зад детективите.

— Съжалявам, госпожо Уиймс — обади се Катц.

— Наистина ли?

— Да, госпожо — кимна Катц. — Вложили сте много труд в тях...

— Той беше дявол — каза Мишел Уиймс.

— Кой?

Тя насочи пръст над рамото си и посочи към хълма — полегат склон с червени скали, пионовидни дървета, хвойнови храсти и кактуси.

Мишел Уиймс се обърна и отиде до ръба на портала. Взря се надолу.

Разсеяната светлина от портала позволи на детективите да видят плитък изкоп, успоредно на имота. Твърде малък, за да го нарече човек дере. По-скоро приличаше на осеяна с чакъл, бурени и скални парчета бразда в земята.

Встрани от центъра, на около шест метра вдясно, имаше нещо по-голямо.

Човешко тяло.

По гръб, с корема нагоре.

Беше огромно шкембе.

Устата на Майрън Уиймс зяпаше в нескончаема изненада. Едната му ръка бе неестествено извита, а другата лежеше до бедрото, напомнящо дънер на дърво.

Дори в тъмното и от разстояние Катц и Две Луни нямаше как да не видят дупката в челото му.

Мишел Уиймс се върна до страничната масичка и махна купа парцали. Под тях лежеше револвер. Приличаше на стар „Смит и

Уесън“.

Каубойски пистолет.

— Прикривай ме — прошепна Две Луни.

Катц кимна.

Дарил се доближи бавно; през цялото време погледът му бе забоден в ръцете на Мишел Уиймс. Тя не се смути, нито се разтревожи, дори когато той взе пистолета и изпразни барабана от петте куршума.

Уиймс отново насочи вниманието си към рисунката.

Както бяха застанали, Катц и Две Луни вече виждаха какво изобразяваше тя.

Мери и Макс стоят пред портала. Двете деца са голи и се взират с нещо средно между ужас и задоволство — приятното откритие за неистинността на сън по време на детството — в трупа на баща си.

Мишел Уиймс прицели четката си в кръгче червена боя на палитрата си. Порозови дупката в челото.

Правеше го по памет, без да се обръща към модела.

Изразяването беше перфектно.

Жената имаше талант.

[1] Латилос — обелени летви, които се слагат между покривните греди. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.